



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

de tre Borgerdydskole

Indbydelsesskrift

til de offentlige Aarsprøver

i

Borgerdydskolen i Kjøbenhavn

i Juni og Juli 1876.

Udgivet af

Jean Pio og S. G. Møller,
Skolens Forstandere.



KJØBENHAVN.

I. Cohens Bogtrykkeri.

1876.

STATENS PÆDAGOGISKE STUDIESAMLING

Bemærkninger og Forslag angaaende en Forbindelse mellem Almueskolen og den højere Skole.

Af

Prof. Jean Pio.

I afvigte Efttraar omsendtes til de højere Skolers Forstandere en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Opfordring om at udtale sig „angaaende en Forbindelse mellem Almueskolen og den lærde Skole.“ Vedlagt medfulgte en Oversigt over de Ytringer om Sagen, som i de sidste Aar vare fremkomne dels i Pressen, dels under Rigsdagens Forhandlinger; navnlig refereredes de fra to Skolemænd, Skoleforstander F. Dahl i Slagelse (i: „I Skolesagen II“ og „Grundtræk til en Omordning af Borger- og Almueskolevæsenet“) og Rektor C. Berg i Frederiksborg (i Skoleprogrammet for 1875), udgaaede Forslag, og tillige meddeltes de Erklæringer om disse Forslag, som Ministeriet havde foranlediget afgivne af Undervisningsinspektionen for de højere Skoler og af Skoledirektøren i Kjøbenhavn.

Foranlediget herved indsendte jeg i Februar d. A. en Skrivelse til Ministeriet, hvilken i Indhold og Form væsenlig stemmer med nedenstaaende Betragtninger og Forslag. Jeg har nu her offentliggjort disse af to Grunde, dels for efter Ævne at bidrage Mit til at forhindre, at man under Bestræbelserne for at knytte Almueskolen og den højere Skole til hinanden skal komme til enten at stille for store Fordringer til den førstnævnte eller svække Grundlaget for den sidste, og dels for ved samme Lejlighed gennem de af mig antydede Forslag til en Reform af den højere Skole at nedjægge Protest mod den Fagtrængsel og Overbebyrdelse, hvorunder denne Skole lider og ikke mindst siden Loven af 1ste April 1871. Mine Forslag i saa Henseende staa forøvrigt paa denne Lovs Grund, thi skjönt jeg ikke er nogen Ven af Bifurkationen og navnlig mener, at der ved den mathem.-naturvidenskabelige Linje er indrømmet Utilitarismen og den særlige Fagdannelse en altfor stor Plads indenfor den højere Almenskoles

Enemærker, tror jeg dog, at siden man er slaet ind paa denne af Tidsaanden anviste Retning, man da maa læmpe sig efter den og fremdeles arbejde med den, indtil Erfaringen har godtgjort, hvorvidt den passer for vore Forhold, hellere end at forsøge paa nu at fremkalde en ny Omvæltning. For enhver Skolemand vil det imidlertid være klart, at jeg ved de af mig for den sproglig-historiske Linje foreslaaede Ændringer har haft til Formaal i denne Linje at bevare den gamle humanistiske Skoles Tradition og at anvise en Retning, der maatte kunne vælges ikke alene af Alle, der bestemme sig for et akademisk Studium, men ogsaa af dem, for hvilke der søges en alsidig højere Dannelse og en harmonisk Aandsudvikling, der svarer til Niveauet af Nutidens Kultur.

En Tilslutning af den elementære Folkeskole til den højere, saakaldte Latin- og Realskole eller med andre Ord en organisk Forbindelse mellem hele Folkets Skoleundervisning er en gammel Tanke, der efterat den i de sidste Aar paany er dukket op herhjemme, navnlig gennem bestemte Forslag af to ansete Skolemænd, nu næppe ganske turde opgives. Det vilde, forekommer det mig, være saa meget mindre rigtigt at afvise den under de nuværende Forhold, som der baade forestaar en nødvendig Reform af førstnævnte Skole, og paa den anden Side den, om jeg saa maa sige, tilfældige eller i hvert Fald ikke rationelt begrundede Bortskærelse af Latinskolens to laveste Klasser ved Skoleloven af 1871, synes at gjøre en saadan Forbindelse lettere, end den vilde være under den indtil da eksisterende Form for denne Skole. Dog maa bestemt fastholdes, at en til den nuværende Latin- og Realskole sig sluttende Forberedelsesskole ikke endnu under de her i Landet historisk givne Samfundsforhold kan tænkes som fælles for Börn af alle Stænder eller rettere alle Vilkaar. Medens vi beholde en Elementarskole for 6—12 Aars-Alderen som Forberedelsesskole for de i Samfundet bedre stillede Börn, for hvilke nogen højere Undervisning attraas, maa for Almues-Börnene hele den offentlige Folkeskole i den nuværende Udstrækning, d. v. s. for 6—14 Aars-Alderen, benyttes som forberedende jævnsides med hin til et lignende Maal af Kundskaber og en lignende Aandsudvikling. Det er indlysende, at en Forberedelsesskole for de mere velhavende Klassers Börn paa Grund af Forholdene i disses Hjem kan og bør bringe sine Elever til en meget tidligere og fyldigere Udvikling ved Tolvaarsalderen end den, der gennem den offentlige Lavskole (Fri- og Betalingskolen) kan skaffes de til

den henviste Børn af samme Alder, hvilket ogsaa tydelig og bestemt er hævdet i Skoledirektør Prof. Holbechs Skrivelse til Kultusministeriet af 14. August f. A. (aftrykt i ovennævnte ministerielle Meddelelser S. 7 ff.).

Da Tanken om en Forbindelse mellem alle et Lands Skoler fra den laveste til den højeste første Gang i Pædagogikkens Historie fremsattes og methodisk udvikledes af Anskuelsesundervisningens Fader, Johan Amos Comenius¹), for mere end 200 Aar siden, synes den næsten snarere at maatte have været praktisk udførlig, ialfald hvad Kundskabsmaalet angaar, fordi Dannelse og Oplysning — udenfor den lidet talrige lærde Stand — dengang var langt mere ensartet i de forskellige Stænder og Samfundslag end nutildags. Vel indrømmer jeg, at Samfundsforhold af en stærkt udpræget demokratisk Karakter i enkelte Lande (som Schweiz og Nordamerika) have gjort og gjøre det muligt i vore Dage tilnærmelsesvis at realisere Comenius's Idé hvad Fællesskabet angaar uden Hensyn til Stands- eller Klasseforskel, men saaledes som Samfundsforholdene ere hos os og i de fleste Kulturstater i vor Tid, anser jeg det for vel idealistisk at ville ophæve den bestaaende Forskel mellem den lavere Folkeskole og Forberedelsesskolen for de bedre stillede Klassers Børn, og at statuere som Norm en indenfor det samme Tidsmaal jævnsides og ensartet Udvikling og Oplæring af fattige Børn, for hvilke Hjemmet Intet eller saare Lidet byder til Støtte for Skolens Gjærning, ja snarere det Modsatte, og de andre, for hvilke Forældre og Omgivelser formaa at bidrage en væsentlig Del til de sjælelige Ævners Vækkelse og Erhvarvelsen af de for Livet gavnlige Kundskaber.²).

¹) der i sin „*Didactica Magna*“ (1638) nøjagtig beskrev, hvorledes efter Hjemmets første Vejledning (indtil 6 Aars-Alderen) burde følge en folkelig Elementarskole (eller, som han kaldte den, „Skolen i Modersmaalet“), til hvilken han overantvordede alle Børn fra det 6te til det 12te Aar uden Hensyn til Stand, Formuesforhold og Kjøn; denne Skole, skjönt i og for sig afsluttet, forberedte til „Ungdomsskolen“ (*schola latina*) for det 12te—18de Aar, hvilken saa atter paa samme Maade førte til „Ynglingeskolen“ eller den akademiske Vejledning for 18—24 Aars-Alderen (s. Indledningen til min Overs. af J. Amos Comenius's Moderskole. Kbhvn. 1874).

²) Det vilde være langt ønskeligere, om Staten (eller Kommunen) ogsaa gav sig til at organisere fuldstændige Elementarskoler af samme Art som dem, vi have i vore kjøbenhavnske private

Men der vilde allerede være Meget vundet og lagt en Grund til videre Udvikling i Fremtiden, om det lod sig gjøre at bringe en Afslutning tilveje for Almueskolen, hvorved flinke Elever, der gennemgik denne indtil dens øverste Klasse inklus., ikke hindredes fra at kunne umiddelbart træde over i en højere Skole, det være sig for at opnaa Realskoledannelse eller for at betræde den studerende Vej, selv om denne Mulighed næppe — hvad jeg personlig, ialfald i den nærmeste Fremtid, antager for sand-

Latin- og Realskolers 6 laveste Klasser (eller enkelte af de private Forberedelsesskoler, der siden 1871 ere oprettede ved kongelige lærde Skoler af disses Lærere), og ikke overlod den præliminære Undervisning af de for højere Uddannelse bestemte Børn til den private Industri alene, end om man vilde forsøge paa hos os at henvise alle Samfundets Børn til en og samme Stats- (eller kommunal) Elementarskole; og jeg skal med Hensyn til denne Sag ikke undlade her at anføre nogle Ord fra den allerseneste Tid af en anset finsk Pædagog, Dr. Geitlin (i en „reseberättelse“ i Tidsskrift utg. af pedagog. föreningen i Finland, 1875. S. 169), altsaa fra en Side, hvor der allerede haves nogen Erfaring i Retning af den hele her omtalte Idés Udførelse. Han beklager, „att de sakna förberedande klasser i förening med de fullständiga läroverk“, og tilföjer saa: „Man har väl hoppats att sådana förskolor skola kunna göras umbärliga derigenom, att folkskolans kurser ställas i sådan öfverensstämmelse med den lärda skolans, att en öfvergång från den förra till den sednare utan vidare möjliggöres. Dock synes det mig, som skulle erfarenheten redan nu gifva vid handen, att föräldrar tillhörande de s. k. bildade klasserna, hvilkas barn dock på de flesta orter turde utgöra pluraliteten af elevfrekvensen, ogerna sätta sina späda plantor i en folkskola. Och om de också skulle göra det, kan resultatet af folkskolans undervisning dock svårligen blifva lika gynnsamt för elevernes vidare utveckling inom den lärda skolan, som om de erhålla sina första grunder uti en enkom för sådant ändamål afsedd förskola.“ Forfatteren omtaler de samme Klager som almindelige hos Lærerne ved de højere Skoler i Sachsen, hvor dog Folkeskolen staaer højere end i de fleste andre Lande. Det kan ikke nægtes, at slige Meddelelser opfordre til den yderste Forsigtighed i det Hele taget og til navnlig ikke at se paa Sagen ensidig fra Folkeskolens Standpunkt.

synligt — vil blive stærkt benyttet.¹⁾ De ugunstige ydre Forhold vilde vel saaledes i Reglen bevirke et Tidstab for et saadant Barn af henved to Aar i Sammenligning med det af Skæbnen mere begunstigede Barn, men der vilde dog tillige være en Mulighed tilstede for, at det førstnævnte, hvis en stor Begavelse tidlig viste sig, kunde gjenneemgaa de laveste Klasser hurtigere end de jævndrende Kammerater og saaledes til Trods for sine Kaar naaede Afslutningen ved den Alder, der er bestemt som Normalalder for Optagelse i den nuværende Latinskole. Naar jeg ovenfor udtrykkelig har betegnet denne sildigere Optagelsesalder, der er fremkommet ved Bortskærelsen af Latinskolens to laveste Klasser, som gunstig for Forbindelsen, saa ligger den væsentlige Grund deri, at Almueskolen ifølge sin Natur mindre end nogen anden Skole taaler Forstyrrelse ved „Afslutninger“ paa Mellemstadier; men tillige maa det ikke overses, at for at vinde nogen Erfaring for, om det overhoved er forsvarligt for Skolen at tilraade et Almuesbarns Overgang til en for hans Forhold og Vilkaar usædvanligere Skoleundervisning, er det nødvendigt at have prøvet dets Ævner betydelig udover de rent elementære Læse- og Skriveøvelser. Have vi imidlertid blot Rammen, hvori baade Almuens og de bedre stillede Samfundsklassers Børn kunne indpasses, af samme Bredde, maa vi for Tiden se bort fra Længden; hvor stor Forskellen skal være paa Længden, afhænger af de givne Livsvilkaar, hvorunder Børnene versere. En Skolereform har derfor nu at sørge for, at der i den hele Undervisning er bestemte, relativt afsluttede Led tilstede, brugbare for Samfundets forskellige Klasser og tillige af saadan Beskaffenhed, at det højere Led bestandig kan bringes i organisk Forbindelse med det foregaaende lavere; og Spørgsmaalet bliver da efter min Anskuelse, om vi — for dette Stadiums Vedkommende, hvorom vi her handle — tør sætte den Udvikling og det Kundskabsstof, der maa fordres for Optagelse i den nuværende Latin- og Realskoles laveste Klasse, som Maal for den lovbefalede Skolealderes hele Undervisning i den lavere Folkeskole, og dette Spørgsmaal tror jeg saavel efter de af mig fra forskellige

¹⁾ navnlig hvis ikke Stat eller Kommune foruden ved fri Undervisning tillige paa anden Maade formaar at lette ubemidlede Forældre Byrden af Barnets forlængede Ophold i Hjemmet og erstatte dem Tabet af dettes maaske ellers til Familiens Underhold hidragende Arbejdskraft.

ansete Almueskolelærere indhentede Betænkninger¹⁾, som i Overensstemmelse med min egen Erfaring som mangeaarig Lærer i den lærde og reale Skoles Elementar- og Mellemklasser at turde besvare bekræftende, saafremt der i Almueskolens to øverste Klasser kan ydes de mere begavede Elever, der maatte ønske det, en Tillægsundervisning i et nyere Sprog (-- i Henhold til Status quo ifølge Loven af 1. April 1871 og med Henvisning til det af Rektor Berg i ovennævnte Program S. 33 desangaaende Ytrede stemmer jeg for Tysk --) enten udenfor Skemaet eller i Timer tagne fra Fag eller Færdigheder, hvori de allerede have gjort tilstrækkelig Fremgang og derfor ikke behøve en saa rigelig Undervisning som de andre Elever i Klasserne (jeg tænker her navnlig paa Skrivning, Tegning, Gymnastik og Sang), og saafremt der — hvad ogsaa af andre Grunde synes i høj Grad tilraadeligt — foretages en lille Ændring af de nuværende Fordringer for Optagelsen i den lærde Skoles nederste Klasse; to Betingelser, der — som alt antydet — utvivlsomt ville kunne tilvejebringes, uden at enten Fordringerne til den fuldstændige Almueundervisning skrues altfor højt i Vejret og „Skolens Plan anlægges efter en Maalestok, der ikke vil passe for dens Endemaal“ (Holbech l. c. S. 8), eller paa den anden Side Fordringerne for Adgang til Latin- og Realskolens første Klasse stemmes længere ned, end det overhoved netop er tjenligt for denne Skoles eget Vel.

Med bægge Skolers Tarv for Öje turde man da bestemme disse Fordringer saaledes:

- 1) i Bibelhistorie: hele Balslevs (eller en anden, med denne i Indhold og Fremstilling overensstemmende Bog); Hovedstykkerne af Luthers Katechismus;
- 2) i Dansk: flydende, men tillige sikker og tydelig Oplæsning; af Grammatik: Kjendskab til Ordklasserne, den enkelte Sætning og det Vigtigste af Bøjningslæren. Ævne til uden væsenlige orthografiske Fejl og med rigtig Anvendelse af Skilletegn skriftlig at gjengive Indholdet af et to Gange forelæst Stykke;
- 3) Danmarkshistorie (i Udstrækning som den her i Almueskolen anvendte Erslevske Lærebog). Det var tillige at ønske, at den i de højere Klasser af Almue-

¹⁾ ligesom jeg ogsaa i de af Prof. Holbech (l. c. S. 9) for 12 Aars-Alderen gjorde Indrømmelser ser et Bevis for, at han vil anerkjende Muligheden af de af mig stillede Fordringer til 14 Aars-Alderen.

skolen anvendte „Danske Læsebog“ væsenlig indeholdt en Række særlig til dette Brug udarbejdede, letfattede Skildringer af Fædrelandets (eller vel hele Nordens) Historie og Folkeliv til Fyldiggjørelse af Elevernes Historieundervisning, samt lignende Skildringer af Personer og Begivenheder fra de allervæsenligste Epocher af Verdenshistorien;

- 4) Oversigt over hele Geografien efter en kortfattet Lærebog (omtrent som Erslev Nr. 4);
- 5) af Naturhistorien: Pattedyr, Fugle og Fiske med Forbigaaelse af de mindre vigtige Former (omtrent som i Sahlertz's lille Lærebog);
- 6) i Regning: Færdighed i praktisk Regning med hele og brudne Tal (Regula de tri). I det sidste Aar føres Börnene ad Anskuelsens Vej, ved Betragtning af legemlige Former, til at opfatte og forstaa de første geometriske Begreber, medens de samtidig ved Regneundervisningen øves i Beregning af saadanne Flader og Rumstørrelser, som det paa dette Standpunkt og uden Mathematikens Hjælp er muligt at behandle.
- 7) i Tysk: det Væsenlige af Formlæren, og af en Læsebog (helst med Retrovertering og med iblandede Øvelser til Oversættelse fra Dansk til Tysk) omtrent saa Meget, som findes i Listovs lille tyske Læsebog for Begyndere.

Det er nu at forudse, at hvis man turde regne paa en hyppig forekommende Benyttelse af denne Overgang for Börn af Almuen og den lavere Middelstand til en fyldigere Undervisning, saa vilde Strömningen mest vende sig til den reale Side af denne, og det forekommer mig derfor uafviseligt, samtidig med at behandle Spørgsmaalet om en Tilknytning mellem den lavere Folkeskole og Latin-Realskolen tilige at antyde, hvilke Ændringer der kunde være tilraadelige for indenfor denne sidstnævnte at ordne en „Middel-skole“ med en Afslutning just paa det Trin, hvor Trangen til en saadan er størst, nemlig ved Konfirmationsforberedelsens Begyndelse, omkring det fyldte 15de Aar, d. v. s. ved Udgangen af nuværende 3dje Klasse. Netop paa dette Tidspunkt forlade saa overordenlig mange Elever, der skulle gaa en praktisk Vej, den højere Skole, uden at denne er i Stand til at skaffe dem en methodisk Afslutning af deres Skoledannelse, hvad der ogsaa har givet Anledning til flere Rektors Bestræbelser for at faa en „lille Præliminærexamen“ henlagt til Udgangen af nævnte Klasse. En

saadan Examen vil imidlertid aldrig kunne indføres sammen med den bestaaende Ordning af den lærde Skole uden at bringe en overordenlig Forstyrrelse ind i Undervisningens rolige Gang, idet man saa maa lade Disciple arbejde sammen, der trinvis skulle afsættes med forskellige „Afslutninger“ tre Gange i fire Aar og i fem (eller, hvor ogsaa „udvidet Præliminærexamen“ haves, sex) tildels forskellige Hold! Af den nuværende Præliminærexamen af højere Grad gjøres der uforholdsmæssig liden Brug, og det vilde vel ske, at en betydelig Del af dem, der ellers vare bestemte til at gennemgaa 4de Realklasse for at opnaa den nævnte Afgangsexamen, vilde nøjes med en 3dje Klasses Afslutningsprøve, hvis en saadan gaves for den i de tre laveste Klasser („Middelskolen“) meddelte Undervisning. Da jeg imidlertid for Adgang til Studier ved polytechnisk Anstalt og Landbohøjskolen ikke tør antage, at man kan undvære en, navnlig for de matematiske Fags Vedkommende, højere Fordannelse end den, en slig Middelskoleexamen maatte give Vidnesbyrd om, synes det hensigtsmæssigt, at der ved en Del Skoler tilføjedes (ligesom i Norge ved Lov af 17de Juni 1869) en „praktisk Realklasse“, der særlig forberedte til det nævnte Endemaal; men jeg vil tillige henlede Opmærksomheden paa, at denne Klasse — navnlig i vore større Handelsstæder — kunde erholde en videre Betydning og bidrage til at afhjælpe et i ikke ringe Grad følt Savn ved — med Tillæg af enkelte Fag og Færdigheder — ogsaa at kunne meddele en passende højere Undervisning (et- eller toaarig) til Elever, som ere bestemte for Handels- og Kontorvirksomhed (heri indbefattet Jærnbane-, Post- og Telegrafvæsenet), for hvilke det i alle Maader maatte være mere hensigtsvarende at kunne nyde Godt af en methodisk fortsat Undervisning paa Stedet end at henvises til de enkelte „Handelsskoler“ eller „-akademier“, der alene findes her i Hovedstaden. — Det forstaar sig af sig selv, at denne „praktiske Realklasses“ Undervisning i intet Fag maatte meddeles i Fællesskab med nogen af Skolens andre højere Afdelinger.

Hvorledes jeg har tænkt mig de studerende Elevers og Realelevernes samtidige og tildels fælles Undervisning ordnet i de tre laveste Klasser af den nuværende Latin- og Realskole, og den ved Loven af 1ste April 1871 indførte Bifurkation væsenlig bibeholdt i sin nuværende Skikkelse (men i de tre øverste Klasser, istedenfor som nu i de to) paa en saadan Maade, at den for Skolens Melletrin

nu mere end nogensinde trykkende Fagtrængsel kunde ophøre, vil fremgaa af nedenstaaende Læseplan.

I Henhold til det i det Foregaaende Udviklede foreslaas:

- 1) den „lærde“ Statsskole overskæres paa Midten; de tre øverste Klasser beholde Bifurkationen i en mathem.-naturvidensk. og en sprogl.-hist. Afdeling; de tre nederste Klasser danne „Middelskolen“ med Realundervisning og jævnsides Forberedelse for de Elever, der bestemmes til at gaa over i de højere Afdelinger. Det anses for det Heldigste for Undervisningen i denne Skole, om Stat (eller Kommune) satte en fuldstændig Elementarskole (i 6 eller færre Klasser) for 6—12 Aars-Alderen i Forbindelse med den; indtil videre maa imidlertid Forberedelsen til at optages i denne kombinerede Middel- og lærd Skole væsenlig tænkes at ske ad privat Vej;
- 2) i de Byer, hvor ingen „lærd Skole“ nu findes, men Realskoler, omdannes den bestaaende (kommunale eller halvkommunale) Realskole til en „kombineret Elementarskole og real Middelskole“ (med eller uden Tilføjelse af „praktisk Realklasse“); Elementarskolen (for 6—12 Aars-Alderen) fører selvfølgelig umiddelbart over ogsaa i Middelskoleafdelingen af en lærd Skole;
- 3) den lavere Folkeskole (Fri- og Betalingskolen) sætter som Maal for sin hele Undervisning (for 6—14 Aars-Alderen) at naa det ved Indtrædelsen i Middelskolerne forlangte Standpunkt i alle Fag undtagen i Tysk, i hvilket Fag der dog skaffes en Tillægsundervisning, for at en umiddelbar Overgang til de nævnte Skoler kan muliggjøres;

hvilket tydeliggjøres ved følgende Skema:

Den lavere Folkeskole (Friskole, Betalingskole). 8aarig.	Den til Middelskolen særlig hørende Elementarskole. 6aarig.
--	--

Middelskolen.
3aarig.

Den højere (lærde) Skole med Bifurkation. 3aarig.	praktisk Realklasse. 1 (ell. 2) aarig.
---	---

Læseplan for den 3aarige „Middelskoles“ Realister og studerende Elever.

Fællesfag.

- Dansk:** som hidtil i de tre laveste Klasser af Lærdskolens; Prøven er ved Afgangsexamen kun skriftlig og bestaar i med Orden og Tydelighed i en sprogrigtig Form og uden orthografiske Fejl at kunne behandle en lettere Opgave.
- Religion:** ligeledes som hidtil; ved Prøven kræves Bibelhistorie i Omfang som Assens mindre Lærebog, samt Kjendskab til den kirkelige Tros- og Sædelære (Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus foreslaas anvendt, udvidet ved Tilføjelser af Biblen).
- Tysk:** ved Prøven opgives sidste Aars Læsning, mindst 100 Sider af en Læsebog for Mellemlasser (med Digte i); ved Analysen fordres Kjendskab til Formlæren og de almindeligste syntaktiske Regler. Der prøves tillige i Oversættelse af et forhen ulæst Stykke af en let Forfatter (Prosa).
- Historie:** almindelig Historie efter en mindre Lærebog (i Form og Indhold som de udkomne to Afsnit af Bohrs forberedende Lærebog).
- Geografi:** som hidtil ved Udgangen af 4de Klasse (med Stof som Erslevs Nr. 2).
- Naturhistorie:** Oversigt over Dyre- og Planteriget (med Benyttelse af Bøger som Lützens Nr. 2 og Ströms Planteriget, 1871).
- Arithmetik og Geometri** som ved nuvæ. lille Præliminærexamen (dog ikke Ligninger af 2den Grad og Logarithmer). I praktisk Regning fortsættes Undervisningen saa vidt som sædvanlig i de højere Realskoler paa dette Trin; skriftlige Opgaver gives til den afsluttende Examen. Eleverne øves tillige i at udføre almindelige og praktisk anvendelige geometriske Konstruktioner og Beregninger.
- Tegning og Skrivning,** hvori ved Afgangsexamen gives Karakterer (ligesom tidligere ved den højere Realafgangsexamen).

Særligt Fag for Realister.

- Engelsk:** begyndt i 1ste Klasse med et betydeligt Antal Timer og afsluttet ved en Prøve i Oversættelse af en læst Bog (mindst 100 Sider Tauchnitz Edition) med grammatisk Analyse.

Særlige Fag for de til Studering
bestemte Elever

Latin: begyndt i 1ste Klasse med et betydeligt Timetal. Eleverne bringes til at kunne opgive ved Afgangsprøven: 3 Bøger af Cæsar (ell. Tilsvarende af Cornelius og lettere Stykker af andre historiske Forf.), 30 Kapitler af Ciceros Taler og 400 Vers af Ovids Metamorfofer. Formlæren og de vigtigste Regler af Syntaxen maa kjendes. Mundlig Oversættelse fra Dansk til Latin af den i Aarets Løb benyttede Bog med „Stiløvelser for Mellemlasser“; et vist Antal Sider opgives af sammenhængende Stykker til Indøvelse af Kasus-, Tempus- og Moduslæren.

Fransk: begyndt i 2den Klasse (første Aar 4, andet Aar 3 ugenl. T.): til Afgangsexamen opgives 50 Sider af en Læsebog for Mellemlasser; af Formlæren maa det Væsenlige kjendes.

For de Elevers Vedkommende, der ønske efter en fortsat Undervisning i den praktiske Realklasse at underkaste sig en Afgangsprøve med Rettigheder af nuv. højere Præliminærexamen, fordres, at de foruden den ovenbeskrevne reale Middelskoleexamen underkaste sig en Tillægssprøve i Fransk af samme Art som de Studerendes, hvorfor Timeplanen maa lægges saaledes, at de i Middelskolens to øverste Klasser kunne deltage med disse i Undervisningen. — Den praktiske Realklasse er tænkt kun at meddele mathematisk Undervisning (Ligninger af 2den Grad, Logarithmer, exponentielle Ligninger, Rækker, Rentesregning, Handelsregning; mange skriftlige Øvelser), Undervisning i Fysik og Kemi (som nu til 4de Klasses Hovedexamen), de tre nyere Sprog (Tysk, Fransk og Engelsk, med Fordringer som nu, dog med Tillæg af engelsk Stil), almindelig Historie fra Ludvig XIV's Tidsalder indtil vore Dage, Danmarks (Nordens) Historie siden 1660, Undervisning i dansk Stil, Læsning af danske Klassikere og Øvelse i at oversætte svensk Prosa. (Til Examen: to skriftl. Prøver i Dansk, Stoffet til den ene tages fra det i Aarets Løb gennemgaaede Pensum af Historien, som anden Prøve vælges et let Spørgsmaal, til hvis Besvarelse der ikke fordres særlige positive Kundskaber; skriftlige Opgaver i Mathematik og Fysik; en meget let tysk og en let engelsk Stil, begge dog af sammenhængende Indhold.) Da Undervisningen antages (med 5 Mathematik- og Regnetimer, 5 Timer Fysik og Kemi, 4 Timer til hvert af de fremmede Sprog, 3 Timer Historie og 3 Timer Dansk) kun at fordre

28 ugenlige Timer, vil der indenfor denne Klasses Skema være Plads for Tillæg i Retning af en mere speciel Faguddannelse. — Uden at gjøres til Gjenstand for Examination ved Afgangsprøven, men dog som obligatorisk Fag foreslaas endvidere Religion i 1 Time ugenlig (Oversigt over det gamle og det nye Testaments Skrifter med dertil knyttet Læsning i Timen af udvalgte Bibelstykker).

De til Universitetet forberedende tre Klasser have som Fællesfag:

Dansk (Oldnordisk) som nu;

Religion: Kirkens Historie; væsenlig dvæles ved den apostol. Tidsalder, samt ved Reformationstiden og dennes fremragende kirkelige Mænd; Prøver af Kirkefædre meddeles i Oversættelse, ligeledes af Luthers Skrifter; endvidere behandles de af vor Kirke anerkjendte Symboler og symbolske Bøger med andre lignende for Kirkens Historie afgjørende skriftlige Mindesmærker. Faget obligatorisk, og helst Examination ved Afgangsprøven (over Kirkehistorien i kort Begreb).

Historie: Oldtidens og den nyere Tids Historie (navnlig Nordens) efter en bredere Fremstilling.

Fransk: som nu, men uden Stilprøve ved Afgangsexamen for nogen af Linjerne.

For den mathem.-naturvidensk. Linje tillige:

Mathematik, Astronomi og Naturlære som nu.

Tysk og Engelsk med de nuværende Fordringer.

For den sprogl. hist. Linje tillige:

Latin som nu.

Græsk som nu, med Tilføjelse af et Evangelium eller Apostlenes Gjærninger, dog uden dogmatisk Exegese.

Tysk eller Engelsk som nu; dog saaledes ordnet, at de, der ønske det, ogsaa sammen med den mathem.-naturv. Afdeling kunne deltage i Undervisningen i det Sprog, hvori Examination ved den endelige Prøve ikke ønskes.

Mathematik: Ligninger af anden Grad, Logarithmer; Tri-

gonometri og Stereometri¹⁾; kun mundlig Prøve ved Afgangsexamen (ligesom ved den gamle „anden Examen“). Naturlære og Astronomi som nu.

Udenfor Læsetiden foreslaas for begge Linjer i de to sidste Aar Foredrag over Literatur- og Kunsthistorie (1 ugenl. Time) samt Geologi og Afsnit af Naturhistorien (1 ugenl. Time).

For at vise, hvorledes Fagfordelingen er tænkt i disse to Linjer, opstilles følgende Timetavle for alle tre Klasser:

	sprogl.-hist. Linje:	mathem.-nat. Linje:
Dansk	3	3
Religion	1	1
Historie	2	2
Fransk	3	3
Engelsk	(2)	2
Tysk	(2)	2
Latin	8	—
Græsk	7, sidste Aar	8 —
Mathem.	2, sidste Aar	1 10
Fysik	2	5
	30 T.	30 T.

¹⁾ Ved Bortskaffelsen af den franske Stil og det Tryk, som denne udøver til liden Baade for Eleverne, vil Plads let vindes for denne i høj Grad ønskelige Gjenoptagelse af Mathematikundervisningen.

Skoleefterretninger.

Skolens Afgangsprøver i Juni og Juli 1875.

I Juni og Juli 1875 afholdtes Afgangsprøven for Studerende, den skriftl. Del d. 15—16. Juni, den mundl. d. 23. Juni—6. Juli. Som beskikkede Censorer ved Prøverne mødte DHrr. Pastor K^ok, Adjunkt M. Rosing, Prof. Sick, Cand. theol. Benedictsen, Cand. magist. W. Horn, Cand. magist. Kålund, Adjunkt Kaper, Distriktsforstander, Cand. Launy, Adjunkt K^onigsfeldt, Cand. jur. Bache, Etatsraad B. Borgen, Cand. philol. Glahn, Overlærer Kerrn, Cand. philol. K. Mikkelsen, Cand. polyt. Kjeldahl og Docent A. Thomsen. Af Skolens Lærere examinerede DHrr. Dr. Dylund, Dr. P. Hansen, Dr. Gertz, Dr. Christensen, Dr. V. Thomsen, Cand. Nissen og Cand. Arlaud.

Examinanderne vare:

- 1) Valdemar Viggo Johannsen, S. af afd. Kjøbmand J.;
- 2) Christian Keller, S. af Hr. Institutbestyrer, Cand. theol. K., R. af D.;
- 3) Søren Gustav Adolf Ottesen, S. af afd. Kanalopsynsmand O., og
- 4) Christian Martin Crone Roving, S. af Hr. Kapitajn R.

De havde taget Oprykningsexamen i 1873, de 3 sidstnævnte her ved Skolen, førstnævnte ved Fredericia lærde Skole, og bestode nu alle ved Afgangsprøven, Keller, Ottesen, Roving med 1ste Karakter og Johannsen med 2den Karakter. — En Privatist, O. P. Faurholdt, indstilledes til samme Prøve af DHrr. Candd. Secher og Cohen og bestod med 2den Kar. (74 Points).

Specialkaraktererne for Eleverne anføres paa næste Side.

Afgangsprøve for Studerende.

1875	Dansk Stil.		Old-nordisk.	Fransk.	Tysk.	Historie.	Latin.			Græsk.	Natur-lære.	Hoved-karakter.	Points.
	I.	II.					skriftl.	læst	ikke læst				
Johannsen	g. +	mg. -	g.	g.	g. -	tg.	mg. -	mg. +	mg.	g. +	mg. -	2den.	71
Keller	ug. -	mg.	ug. -	mg. -	mg. +	ug. -	mg.	mg. +	mg.	ug. -	ug. -	1ste.	102
Ottesen	mg. +	mg. +	mg. -	mg. -	mg. -	mg. -	mg. -	mg. +	mg.	mg. -	ug. -	1ste.	94
Rovsing	mg.	mg. -	mg.	mg. -	mg. -	g. -	mg. -	mg.	mg. +	mg. -	mg. -	1ste.	86

Afgangsprøve for Realelever af højere Grad.

1875	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Natur-historie.	Geografi.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points
Bruun	g.	g. -	mg. -	mg.	g.	mg. -	mg. -	tg.	tg. -	g. +	51
Jensen	g.	g. -	mg.	ug. -	g.	mg.	g. +	g. +	tg. -	g. -	56
Neubert	g.	mg.	mg. +	mg. +	tg.	ug. -	mg. +	mg. -	mg. -	tg. -	61

4de studerende Klases Oprykningsprøve.

1875	Dansk Stil.	Tysk	Fransk.	Latin.	Historic.	Geografi.	Natur-historie.	Arith-metik.	Geometri.	Græsk.	Natur-lære.	Points.
J. M. Brun	mg.	mg.	ug. —	mg.	ug. —	mg.	mg. +	ug. —	mg. —	ug. —		79
K. E. Schött	g.	ug. —	mg. +	mg. —	mg. —	ug.	mg.	mg. —	mg. —	g. +		72
C. E. L. Saaby	g.	mg.	mg.	g.	ug. —	mg.	g.	ug. —	g. +	tg.		63
F. V. L. Petersen	mg. —	g. +	mg.	g.	g.	g. +	mg. —	g. —	mg. +	tg. —		55
H. J. Holm	mg.	g.	mg. +	g.	mg.	g. +	ug. —	ug. —	mg.	tg. +		67
J. V. Schovelin	ug. —	mg. —	ug. —	g.	ug.	ug.	g. +	ug.	mg.	g. —		72
J. C. L. Castella	g. +	ug.	ug. —	g. +	mg.	g. —	mg.	mg. +	g. +	g.		67
C. G. Wellmann	mg. —	mg. —	mg. +	g.	mg. +	mg.	mg.	g. +	tg.	g.		63
E. R. Bruun	mg. —	mg. —	mg. —	g. +	mg. —	mg. —	g. +	ug. —	tg.	tg. +		60
A. E. Boye	g. —	g. —	mg. —	g. +	ug.	ug.	g. +	tg. +	g. —	g. +		59
<hr/>												
P. A. J. Christensen	ug.	ug. —	ug.	mg.	mg.	ug. —	ug. —	ug.	ug. —		ug.	84
C. A. A. Clément	g.	g. +	ug. —	g. +	mg.	mg. —	ug. —	ug. —	ug. —		mg. +	73
J. P. A. Klemp	mg.	mg. —	mg. +	mg. —	mg. +	mg.	mg. +	ug. —	mg. +		mg. +	77
* H. H. Lund	mg. —	g.	g. +	g.	mg. +	mg.	mg.	ug.	ug. —		ug.	72
E. P. Jessen	mg.	mg. +	mg.	g.	g. +	mg.	g. +	mg. +	g. +		g.	68

Afgangsprøven for Realelever af højere Grad afholdtes, den skriftl. Del d. 15—16 Juni og den mundl. Del d. 25 Juni — 6 Juli. Som Examenskommissærer mødte DHrr. Universitetspedel, Cand. phil. Sahlertz, Docent Jul. Petersen og Cand. polyt. Kjeldahl; som Censorer indbudne af Skolen: DHrr. Cand. Launy, Cand. Vest, Cand. Tuxen, Cand. A. Bruun og Pastor Sommerfeldt. Af Skolens egne Lærere fungerede som Censorer og Examinatorer: Cand. Bang, Dr. Dyrland, Cand. Mikkelsen, Cand. Jørgensen, Cand. S. G. Møller, Dr. Hansen, Prlient. Marcusen, Cand. Nissen og Justermester Bruun. Examinanderne vare:

- 1) Valdemar Bruun, S. af Hr. Justermester B,
- 2) Anders Jensen, S. af afd. Gaardmand Jens Andersen, og
- 3) Ernst Richard Neubert, S. af Hr. Fabrikant N.

Alle bestode; Specialkaraktererne ere anførte S. 18.

Til 4de Klasses Hovedexamen, som if. Lov af 1. April 1871 tillige meddeler den højere Realexamens Rettigheder, indstilledes 10 Elever af den sprogl.- hist. og 5 af den math.- naturv. Linje, hvilke alle bestode og kjendtes modne til Oprykning i 5te Klasse. DHrr. Prof. Sick, Docent Jul. Petersen, Docent Thomsen og Cand. Sahlertz mødte som Censorer paa Examenskommissionens Vegne.

Specialkaraktererne ere anførte paa forr. Side.

Skolebetalingen, Legater og Fripladser.

Skolen er foruden forberedende eller Elementarskole tillige Latin- og Realskole. Den bestaar af 6 Elementar- eller Fællesklasser, 4 Realklasser, der forberede til Realafgangsprøven af højere Grad, og 6 studerende Klasser baade for den sproglig-historiske og den matematisk-naturvidenskabelige Retning. — Drengø optages i Skolen, saa snart de kunne tale rent, og de modtages helst aldeles uforberedte.

Skolebetalingen, der erlægges maanedlig forud, er for en Discipel i 1ste Fællesklasse 6 Kroner, i 2den Fælleskl. 7 Kroner, i 3dje Fælleskl. 9 Kroner, i 4de Fælleskl. 10 Kroner, i 5te—6te Fælleskl. 11 Kr., i 1ste og 2den Kl. 12 Kroner, i 3dje Kl. 13 Kr., i 4de Kl. 15 Kroner, samt i 5te og 6te Klasse 17 Kroner. Af to Brødre betaler den ene, af tre de to 2 Kroner mindre maanedlig; for den fjerde Broder betaales ingen Skoleløn. Af enhver Discipel erlægges i Novbr. og Jan. 2 Kroner som Brændselspenge, og for enhver, der indmeldes til nogen anden Klasse end 1ste og 2den Fællesklasse, erlægges 4 Kroner i Indskrivningspenge.

Naar en Discipel skal forlade Skolen, maa Udmeldelse ske en

Maaned iforvejen, og ingen kan udmeldes uden til Udgangen af en Maaned, skér Udmeldelse med kortere Tidsfrist, maa Skolepenge erlægges, indtil den bestemte Udmeldelsestid er forløben. For de Disciple, der dimitteres til Universitetet eller prøves ved Realafgangsexamen, maa Skolepenge erlægges til Skoleaarets Udgang, d. e. til Udgangen af Juli. Hvis Skolelön ikke er betalt for to Maaneder, kunne Forstanderne nægte vedkommende Elev Adgang til Skolen. — Friplads for det kommende Skoleaar uddeles efter hver Aarsexamen, den tilstaas kun for 1 Aar, men kan søges paany. For at kunne erholde en Friplads er Trang og rosværdig Optørsel de første Betingelser; desuden kræves, at Disciplen ved Ævner og Flid viser sig værdig til en saadan Opmuntring og Understøttelse fra Skolens Side; Gjennemsnitskarakteren ved Omflytningerne og Examenene i Aarets Løb maa derfor være fuldt mg. Friplads eller nedsat Skolebetaling tilstaas i Reglen ingen Elev, förend han har været et Aar i Skolen.

Legater. 1. Den kongelige Friplads er tildelt E. Rongsted i 3dje Kl. — 2. Moltkes Legater (40 Kr.) for to Sønner af kgl. Embedsmænd nydes af V. Nyebølle i 1ste Kl. og E. Steenberg i 4de Fælleskl. — 3. Hofraad Meyers Legat, som uddeles af Forstanderne, er tildelt: E. Jessen i 5te Kl., E. Jensen i 4de Kl., C. Brennecke i 3dje Kl., H. Barfoed i 2den Kl., E. Gravesen i 1ste Kl., G. Betzonich og A. Winther i 5te Fælleskl. og K. Hyllested i 2den Fælleskl. — 4. Det Müller-Nielsenske Legat, der uddeles af Etatsraad A. F. Krieger, Etatsr. N. L. Westergaard og Prof. Pio, blev efter afholdt Afgangsexamen tildelt Studenterne C. Keller (120 Kr.) og G. Ottesen (100 Kr.) — Det if. Bekjendt. af 15. April 1858 oprettede Brockske Skolelegat (168 Kr.) for Skoledisciple, der ere bestemte for Handelsvejen, har været tildelt A. Lobedanz (i 4de Kl.) og W. Marx (i 3dje Kl.). — Det Treschowske Legat (100 Kr.) nydes af E. Rongsted i 3dje Kl. og E. Hansen i 2den Kl. — Fri Undervisning har desuden af Skolen været tilstaaet 6, Undervisning for nedsat Betaling 10 (den for Brødre bestemte Nedsættelse ikke medregnet).

Elevernes Antal og Fordeling.

Ved Skoleaarets Slutning i Juli 1875 var Discipeltallet 209; siden den Tid ere 73 Elever indtraadte i Skolen. I Aarets Løb udgik 28. Antallet er nu (i Juni) 254.

Den ugenlige Timefordeling har været følgende:

	VI. s.	VI. m.	V. s.	V. m.	IV. s.	IV. m.	4. R.	III. s.	III. m.	3. R.	II.	2. R.	I.	1. R.	6.	5.	4.	3.	2.	1.	
Religion	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	"
Dansk	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	6	6	6	9	
Mythologi	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Forstands- øvelser	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	2	1	1	
Latin	9	"	9	"	7	7	"	7	7	"	7	"	6	"	"	"	"	"	"	"	"
Græsk	5	"	5	"	5	"	"	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Lit.- & Kunst- historie	1	1	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Tysk	3	3	3	3	2	2	4	2	2	3	3	3	2	3	2	3	4	"	"	"	"
Fransk	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	"	"	"	"	"
Engelsk	1	1	"	1	"	"	3	"	"	3	"	3	2	3	3	"	"	"	"	"	"
Historie	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	"	"	"	"
Geografi	"	"	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	"	"
Naturhistorie	"	"	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	"	"
Mathematik	"	9	"	9	6	6	6	4	4	4	4	4	4	4	"	"	"	"	"	"	"
Geom.Tegning	"	"	"	"	1	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Fysik	3	5	3	5	"	3	3	"	2	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Regning	"	"	1	"	"	"	1	1	1	1	1	2	2	2	3	3	4	4	5	5	
Skrivning	"	"	"	"	"	"	1	"	"	1	1	1	1	2	2	2	3	4	5	5	
Tegning	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	1	1	1	1	2	2	"	"	"	"	"
Gymnastik *)	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Sang	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	1	2	1	1	1	
	34	31	31	29	34	32	33	36	34	32	35	32	35	32	30	30	30	25	24	24	

Fordelingen af Eleverne har været følgende:

6te Kl. (sprog. Afd.)	3	5te Kl. (math. Afd.)	4
» - (math. Afd.)	5	4de stud. Kl. (sprog.)	6
5te - (sprog. Afd.)	6	» - - (math.)	5

*) De to laveste Klasser en halv Time midt paa hver Formiddag.

4de Realkl.	6	6te Fælleskl. A . . .	15
3dje stud. Kl. (sprogl.)	7	» — B . . .	17
» - - (math.) . . .	7	5te — A . . .	12
» Realkl.	5	» — B . . .	12
2den stud. Kl. . . .	11	4de — A . . .	16
» Realkl.	15	» — B . . .	16
1ste stud. Kl. . . .	14	3dje —	18
» Realkl.	16	2den —	21
		1ste —	17

Skolens Bestyrelse og Lærere.

Ved dette Skoleaars Bøgyndelse optog medundertegnede Pio i Skolens Bestyrelse Cand. polyt. S. G. Møller og omsendte i den Anledning følgende Skrivelse til Elevernes Forældre og Værgør:

„For at opnaa en kyndig Bistand til det med Skolens Administration forbundne betydelige Arbejde og for tillige fast at knytte til Skolen en Mand, der foruden at dele mine pædagogiske Anskuelser er i Besiddelse af den Fagkundskab, der ligger mig noget fjærnere, har jeg formaaet en af mine Medlærere, Hr. *Cand. polyt.* S. G. Møller, til fra dette Skoleaars Begyndelse at indtræde med mig i Bestyrelsen af Borgerdydskolen.

Jeg har derved Udsigt til i længere Tid end ellers med usvækket Kraft at kunne røgte min ansvarsfulde Gjærning, og jeg vil tillige blive sat i Stand til at føre et nøjere dagligt Tilsyn med de enkelte Elever samt at deltage personlig i Undervisningen i en større Udstrækning, end det i de sidste Aar paa Grund af Skolens voxende Elevantal har været mig muligt. Det vil desuden ikke være af ringe Betydning for en højere Skole, der som denne baade er Real- og Latin-Skole, at dens Bestyrelse saavel repræsenterer de matematisk-naturvidenskabelige som de sproglig-historiske Fag, saa meget mere som der nu ved Loven af 1. April 1871 ogsaa indenfor den saakaldte lærde Skole kræves en videre gaaende og fyldigere Behandling af de matematiske Discipliner end forhen.

Jeg haaber derfor, at denne af mig truffne Foranstaltning af de højtærede Forældre, der have betroet mig deres Sønners Undervisning, vil opfattes som et Vidnesbyrd om mine Bestræbelser for efter bedste Ævne at fortjene og bevare den store Tillid, der stadig er vist mig under min Bestyrelse af Borgerdydskolen.

Borgerdydskolen i Kjøbenhavn i Avgust 1875.

Ærbødigst

Jean Pio.“

Den 15de Februar d. A. fejrede Skolen en smuk Fest til Minde om, at dens nidkjære og dygtige Inspektør, Hr. theol. Cand. Niels Wolff, da havde virket ved den i 25 Aar som Lærer. Da Eleverne samledes ved Morgensangen hilstes Jubilaren med en af en Discipel forfattet Sang, Prof. Pio takkede ham paa Skolens og Medlærernes Vegne og overrakte ham som Tegn paa Bestyrelsens taknemlige Anerkjendelse af hans Virksomhed et Sølvblækhuis med Inskription og Skolens Emblem; en Komité af øverste Klasses Disciple havde for en ved smaa Bidrag hos Kammeraterne indsamlet Sum anskaffet et smukt Skrivebord med tilhørende Stol og bad ham modtage disse Gaver til Erindring om Skolens Elever. Aftenen tilbragte han i sine Kollegers Kreds ved et lille til Ære for ham foranstaltet Gilde paa Kjøbenhavns Skydebane.

Af Skolens ældre Lærere (om hvilke udførligere biografiske Meddelelser fandtes i Programmet fra ifjor) fratraadte følgende ved Udgangen af forrige Skolenaar: Premierlieutenant Pontopidan paa Grund af forandrede Embedsforhold, *stud. theol.* Brøndsted og *stud. philol.* A. Bruun for at fuldende deres Embedsstudier; ligeledes Pastor J. C. Holck af Hensyn til sin anstrængende gejstlige Virksomhed; ved sin 15aarige Lærergjærning her og ved sin personlige Interesse for Skolen har han gjort sig i høj Grad fortjent til dennes Taknemlighed og vil af dens Lærere og Elever stedse bevares i kjærlig Erindring. — *Cand. philol.* Kr. Mikkelsen fratraadte ved Maj Maanedes Udgang, da han befordredes til Adjunkt ved Roskilde Kathedralskole. — Universitetsdocent Dr. Vilh. Thomsen har af personlige Grunde været forhindret fra at læse i dette Aar, men vil atter med det nye Skoleaar gjenoptage sin Virksomhed som Lærer i Græsk i øverste Klasse. — Aarets Lærere have været:

1. Hr. O. Arlaud, *cand. phil.*; Fransk. 6 Timer.
2. » O. Bang, *cand. phil.*; Geografi, Historie og Dansk. 25 T.
3. » E. Bruun, Justermester, *cand. polyt.*; Fysik, geometrisk Tegning og Naturhistorie. 14 T.
4. » R. Christensen, *Dr. phil.*; Latin og Græsk. 12 T.
5. » F. Dyrland, *Dr. phil.*, Lærer ved Officerskolen; Dansk, Svensk og Oldnordisk. 8 T.
6. » C. E. Eigler, *cand. phil.*; Naturhistorie, Geografi og Sang. 13 T.
7. » C. M. Gertz, *Dr. phil.*; Latin og Græsk. 19 T.
8. » P. Hansen, *Dr. phil.*; Matematik, Regning og Fysik. 27 T.
9. » S. Holck, *stud. theol.*; Religion. 11 T.
10. » N. Juul Hansen, *cand. jur.* og Institutbestyrer Dansk. 6 T.

11. Hr. N. C. Jørgensen, Overretssagfører; Engelsk. 10 T.
12. » H. Kiærskou, Lieut., *cand. magist.*; Naturhistorie. 8 T.
13. » N. Lund, Kammerassessor, Kantor; Sang. 5 T.
14. » E. Marcussen, Premierlieut., Lærer ved Søofficerskolen; Fransk. 4 T.
15. » Kr. Mikkelsen, *cand. philol.*; Historie, Latin, Græsk og Tysk. 22 T.
16. » S. Müller, *cand. magist.*; Dansk, Historie, Mythologi, Literatur- og Kunsthistorie, Tysk. 17 T.
17. » C. Møller, Præst; Religion. 3 T.
18. » L. Nielsen, *exam. polyt.*, Kommuelærer; Regning. 11 T.
19. » C. A. Nissen, *cand. jur.*; Tysk. 10 T.
20. » C. A. M. Rasmussen, Overlærer ved det tekniske Institut, Kommuelærer; Tegning. 7 T.
21. » T. A. Schovelin, *stud. jur.*; Dansk, Skrivning og Gymnastik. 18 T.
22. » C. F. Schrøder, Oversergent; Gymnastik. 16 T.
23. » S. Sørensen, *cand. philol.*; Latin og Fransk. 14 T.
24. » N. Wolff, *cand. theol.*, Inspektør; Religion, Skrivning og Regning. 30 T.

Desuden følgende nye Lærere:

25. Hr. Jean Guillaume Euchaire Baruël, f. 27. Avg. 1849, Søn af afd. Malermester B. i Kjøbenhavn, Student fra »Haderslev Læreres Skole« 1867 (1ste Kar.); 1868 filos. Ex. (med Udm.); 1874 Magisterkonferens i fransk Sprog og Literatur (*Admissus*). (Siden 1871) Lærer i Fransk i Nørrebros Realskole, Latin- og Realskolen i St. Kongensgade og (siden Sept. 1875) i Borgerdydsk. i Kbhvn. Siden 1875 med Hr. *cand. phil.* C. Michelsen paabegyndt Udgivelsen af en Række Skoleudgaver af franske Forfattere (»Franske Noveller og Skitser«). Gift 1875 med Anna Pauline f. Meyer, adopteret Ström.
26. » Jacob Carl Christian Jacobsen, f. 28. Okt. 1847, S. af fhv. Skibsfører J.; Student fra Borgerdydsk. paa Krlhvn. 1866 (1ste Kar. med Udmærk.), filos. Examen 1867 (m. Udmærk.); filol.-hist. Embedsex. i Sommeren 1875 (*Laud*). Foretog i Sommeren 1869 en Rejse til England og Portugal. Siden Avgust 1875 Lærer ved Borgerdydsk. i Kbhvn. i Engelsk og Tysk. (22 T.)
27. » Sören Ludvig Tuxen, f. 29. Maj 1850, S. af Kommandør T.; Student fra Borgerdydsk. i Kbhvn. i 1868 (1ste Kar.); filos. Examen i 1869 (m. Udmærk.); filol.-hist. Embedsex. 1875 i Januar (*Haud. ill.*); 1869—74

- Lærer i Historie i Clausens Realskole; siden Avg. 1875 Lærer her ved Skolen i Historie og Dansk. (16 T.)
28. Hr. Carl Christian Jacob Friis, f. 4. Nov. 1846, S. af Kaserneøkonom F.; Student fra Metropolitanskolen i 1865, filos. Exam. det følgende Aar; forbereder sig til Magisterkonferens i Historie. Siden Sept. 1875 Lærer i Skolens 1ste Forberedelsesklasse (6 T.).
29. » Peder Jacobsen, f. 4 Juni 1855, S. af Gaardejer Jacob Mikkelsen paa Mors; privat dimitteret til Universitetet i 1874 (2den Kar.); filos. Examen 1875 (1ste Kar.); Jan. 1876 hebraisk Prøve (*adm. c. laud.*); studerer Theologi. Fra Marts 1875 Lærer ved det »foren. Velgjørenheds-Selskabs« Skole; siden Febr. 1876 Lærer her ved Skolen i Dansk og Historie (8 T.).
30. » Jens Gabriel Jensen, f. 23. Avg. 1852, S. af Hofbetjent J.; tog 1871 alm. Skolelærereksamen (1ste Kar.) 1871—73 Huslærer paa en Herregaard i Fyn; 1873—74 Lærer og Assistent ved Opdragelsesanstalten Lunderupgaard i Jylland; 1874—75 midlertidig Lærer og Kirkesanger i Uggerløse; siden Maj 1875 Vikar ved de off. Skoler i Kbhvn. Fra 1. Febr. d. A. Vikar for Hr. Schovelin her ved Skolen (18 T.).
31. » Thomas Andreas Juhl, f. 23. Marts 1857, S. af afd. Skibskaptajn J.; Student fra Metropolitanskolen 1874 (1ste Kar. med Udm.), filos. Prøve 1875 (med Udm.), blev Lærer i Mathem. her ved Skolen i Avg. 1875, men maatte af Helbredshensyn i Maj d. A. afbryde denne sin Virksomhed; hans Timer besørge des derpaa af:
32. » Olaf Vilhelm Kayser, f. 18. Juni 1856, S. af Tømmermester, Borgerrepræsentant K.; Student fra Borgerdydskolen i Kbhv. 1873 (1ste Kar.); filos. Prøve i 1874; samme Aar polyteknisk Adgangsexamen.

Af Forstanderne har Jean Pio, Prof., *cand. philol.* undervist i Græsk, Latin, Fransk og Dansk (20 T.), og S. G. Møller, *cand. polyt.*, i Mathematik, Fysik og Geografi (20 T.).

I det forløbne Aar er Følgende gennemgaaet:

1ste Fællesklasse.

Modersmaalet (T. A. Schovelin og C. Friis): Klassen har været inddelt i Partier efter Børnenes forskellige Udviklingstrin. Paa det nederste Parti lære de at kjende Bogstaver, at stave og at skrive paa Tavle efter den i Bredsdorffs ABC anvendte Methode. Det øverste Parti læser rent i ABC'en og afskriver sin Lektie paa Tavle eller med Blyant i Skrivebog, ligesom de og stave udenad. I Tale- og Forstandsøvelser have de deltaget sammen med 2den Fællesklasse. I Forhold til Disciplenes Modtagelighed er der i den examinerende Samtales Form søgt at klare og ordne et almindeligt Forestillingsstof, hentet fra alle Haande forskellige Erkjendelsessfærer (det menneskelige Legemes Bygning, de almindeligste Fænomener i det dem omgivende Liv i Hjemmet og paa Skolen, Tidsindelingen, enkelte Omraader af Haandværk og Industri o. s. v.).

Regning (L. Nielsen): Med hele Klassen er gennemgaaet Addition og Subtraktion med ubenævnte Tal; tillige regne flere i Klassen Multiplikation. Børnene ere stadig blevne øvede ved Hovedregning i Behandling af benævnte Tal i alle fire Regningsarter. Til Øvelser og særlig ved Hovedregning er benyttet et Kugleapparat.

2den Fællesklasse.

Religion (S. Holck): Gjennem mundlig Fortælling er gennemgaaet indtil „Moses“. — De forskellige Festers Betydning er bleven forklaret.

Modersmaalet (T. A. Schovelin): af N. Juel Hansens danske Læsebog er læst og repeteret de første 46 Sider; 20 Digte ere lærte udenad; et mindre Hold har læst de første 20 Sider i oven nævnte Læsebog og lært 10 Digte udenad. De udenad lærte Digte ere nedskrevne efter Hukommelsen for saaledes at danne Overgangen til Diktatstil. Forstandsøvelser sammen med 1ste Fællesklasse.

Geografi (C. Eigler): Ved mundlig Gjennemgang klaret de almindelige geografiske Begreber, givet en kortfattet Oversigt over Verdensdelenes Naturforhold, samt specielt gennemgaaet Danmarks Geografi.

Naturhistorie (C. Eigler): Mundlige Forklaringer og Fortællinger om de mest bekendte Pattedyr og enkelte Fugle med Benyttelse af Samlingen og Billedværker.

Regning (L. Nielsen): Hele Klassen har regnet de fire Regningsarter i ubenævnte Tal, dog ikke med Divisor højere end 9, des-

uden er der stadig øvet Hovedregning med benævnte Tal i alle fire Regningsarter.

3dje Fællesklasse.

Religion (S. Holck): Balslevs Bibelhistorie forfra til „Saul“. Enkelte Afsnit ere fortalte udførligere end i Bogen. Mundlig gennemgaaet de store Festers Betydning og de dertil svarende Afsnit af N. T. fortalt.

Modersmaalet (T. A. Schovelin): Af N. Juel Hansens danske Læsebog for de lavere Klasser er læst S. 26—77, følgende Digte ere lærte udenad af ovennævnte Bog: Nr. 1, 2, 8, 17, 19, 21, 26, 27, 28, 29 og 34. 1 à 2 Stile ugenlig dels Afskrivning af udenad lærte Vers dels efter Diktat.

Geografi (C. Eigler): Med Chr. Hansens Geografi som Grundlag gennemgaaet Evropas (undtagen Danmarks), Asiens, Afrikas, Amerikas og Avstraliens Geografi.

Naturhistorie (C. Eigler): Med Feddersens „Hundrede Dyr“ som Grundlag gennemgaaet Pattedyr, Fugle og Krybdyr.

Regning (N. Wolff): Multiplikation og Divisjon med ubenævnte Tal, Hjemmeregning 2 Gange ugenlig.

Forstandsvævelser (N. Juel Hansen): Læst og gennemgaaet de første 64 Sider af Gräbners Robinson. Opgaven har været at klare Elevernes Begreber, udvikle deres praktiske Sans og øve dem i en forstandsmæssig Anvendelse af de Kundskaber, de have indvundet gennem den samtidige Undervisning i Bibelhistorie, Geografi og Naturhistorie.

4de Fællesklasse.

Religion (C. Møller): Balslevs Bibelhistorie fra „Dommerne“ til „Jesu Indtog i Jerusalem“; Luthers lille Katechismus: de tre første Hovedstykker, flere Salmer.

Modersmaalet (N. Juel Hansen): I Pios og Wimmers danske Læsebog for de lavere Klasser er læst fra Fortæll. af Nordens Gude- og Heltesagn til Svolder-Slaget. Digtene Nr. 10, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 29 og 31. Gräbners Robinson fra 3dje Afsnit, Bogen ud. 2 Diktatstile ugenlig.

Tysk (S. Müller): Af Listovs Elementarbog er læst og gennemgaaet S. 3—41. En Stil om Ugen.

Historie (P. Jakobsen): Barfods Ledetraad i Danmarks Historie er læst S. 5—42. Meget fortalt til.

Geografi (S. G. Møller): Erslev Nr. 4. forfra til Nordevropa.

Naturhistorie (C. Eigler): Feddersens „Hundrede Dyr“ fra Krybdyrene Bogen ud.

- Regning** (A. Wolff): Divisjon med ubenævnte Tal, Addition og Subtraktion med benævnte Tal. Hjemmeregning 1 Gang ugenlig.
- Forstandsøvelser** (N. Juel Hansen): Stoffet er hentet fra det Læste af Robinson Fortællingen. Opgaven har været at klare Börnenes Begreber, samt at øve og udvikle deres Tænkeævue og praktiske Sans. — (Pio): 1 Time ugenlig er benyttet til gjennem Fortælling af Odyssevs-Sagnet (efter Willmanns Odysé) at forberede Læsningen af den græske Oldtidshistorie.

5te Fællesklasse.

- Religion** (S. Holck): Balslevs Bibelhistorie: det nye Testaments Historie. Luthers lille Katekismus. 12 Salmer.
- Modersmaalet** (H. Bang): Pios og Wimmers danske Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning, Indholdsforklaring og Analyse (alle Ordklasserne og den enkelte Sætning) samt til at befæste og anskueliggjøre det i Fædrelandshistorien læste. — 6 af de længste Digte ere lærte udenad. 1 Stil om Ugen (Diktat og Gjengivelse af læste Vers).
- Fransk** (Pio): Pios franske Lærebog for Begyndere St. 1—59. Ugenlige skriftl. og mundl. Øvelser i at oversætte fra Dansk til Fransk.
- Tysk** (J. C. Jacobsen): Listovs Elementarbog S. 54—87. — 60 udvalgte Exempler af Nissens Tillæg til Listovs Bog. 10 Smaadigte ere oversatte og lærte udenad efter samme Tillæg. Efter Lökkes lille Grammatik er læst det Vigtigste af Formlæren indtil den stærke Konjugation. Alt repeteret.
- Historie** (H. Bang): Af Bohrs forberedende Verdenshistorie forfra til Romerne. Af Barfods lille Danmarkshistorie fra Kristjan d. Iste til Bogens Slutning; det i Fjor læste repeteret.
- Geografi** (H. Bang): Efter Erslevs mindre Lærebog læst og repeteret Frankrig til Nordamerikas Floder.
- Naturhistorie** (C. Eigler): Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2: Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske med Forbigaaelse af de mindre vigtige Former.
- Regning** (L. Nielsen): Multiplikation og Divisjon med benævnte Tal, samt Addition og Subtraktion med Brøk (saavel bevævnede som ubenævnte Tal). 1 Hjemmeregningstykke ugenlig.

6te Fællesklasse.

- Religion** (S. Holck): Angers Bibelhistorie: fra „Statskirken“ og Bogen ud; dernæst hele N. T. Historie (til S. 155). Balslevs Katekismus: de 10 Bud (til S. 24). 10 Salmer.
- Modersmaalet** (S. Tuxen): Pios og Wimmers danske Læsebog for

Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og Analyse. Af Grammatiken er gennemgaaet Ordklasserne og den enkelte Sætning. Nogle Digte ere lærte udenad. 1 Stil om Ugen (Diktat og Gjenfortælling.)

Fransk (A.: O. Arlaud, B.: S. Sørensen): Pios franske Lærebog for Begyndere: repeteret de franske Stykker 31—56; læst Stykke 58—87 samt Side 79—81; udenad St. 58, 60, 62, 63, 66, 67; gennemgaaet det Vigtigste af Formlæren, nemlig de regelmæssige og de i det Læste forekommende uregelmæssige Verber; skrevet nogle Stile. — A. har tillige læst Dialogerne og de fleste andre Digte.

Tysk (J. C. Jacobsen): Listovs tyske Elementarbog S. 50—98. Af Nissens Tillæg er læst 60 udvalgte Exempler samt 7 Smaadigte. Efter Lökkes lille Grammatik er lært det Vigtigste af Formlæren.

Engelsk (J. C. Jacobsen): Listovs Ledetraad til Brug ved den første Undervisning i Engelsk. 1ste Afdl. S. 1—58.

Historie (A.: P. Jacobsen; B.: S. Tuxen): Roms Historie efter Bohrs forberedende Lærebog.

Geografi (H. Bang): Erslevs mindre Lærebog fra Afrika til Bogens Slutning, repeteret hele Bogen.

Naturhistorie (A.: E. Bruun): Lützens Lærebog Nr. 2: Mennesket, Fisk, Leddyr. (B.: C. Eigler): Efter samme Bog: Mennesket, Fisk, Leddyr og Bløddyr.

Regning (N. Wolff): Brøk, Decimalbrøk og Reguladetri i hele Tal. Hjemmeregning 1 Gang ugenlig.

1ste Klasse (stud. og Real.).

Religion (N. Wolff): Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus, 2—5 Hovedstykke. Assens's mindre Bibelhistorie, det gamle Testamente til Rigets Deling. Enkelte Salmer.

Modersmaalet (H. Bang): Pios og Wimmers danske Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning, Indholdsforklaring og Analyse (med Dorphs Sproglære som Grundlag). Af Digtene ere 5 lærte udenad. 39 Stile (Beskrivelser, Gjengivelser, historiske og geografiske Skildringer og 1 Gang om Maaneden efter Diktat).

Fransk (S. Sørensen): Af Pios Lærebog i Fransk for Begyndere, læst Prosaen S. 54—71, lært 4 Digte udenad; repeteret Verberne; lært nogle Stykker af Ordsamlingen bag i Bogen; skrevet nogle Stile.

Tysk (J. C. Jacobsen): Launys og Pios tyske Læsebog S. 1—26, 67—79, 132—141. Ankjærs Stiløvelser St. 1—12. Af Lökkes lille Grammatik er det Vigtigste af Formlæren læst og repeteret. Skrevet en Stil hver 14de Dag.

- Engelsk** (J. C. Jacobsen): Listovs Ledetraad til Brug ved den første Undervisning i Engelsk, 2 Afdl. Realkl.: S. 1—40; den studerende Kl. S. 1—35.
- Latin** (K r. Mikkelsen): Af Forchhammers latinske Læsebog indtil den 11te Fabel. Det Tilsvarende af Madvigs lat. Gr. 120 Stile (hjemme eller paa Skolen).
- Historie** (S. Tuxen): Bohrs forberedende Lærebog i Middelalderens Historie, hele Bogen.
- Geografi** (S. Tuxen) for Realkl.: Af Erslevs almindelige Geografi Nr. 2, fra Nordevropa til de brittiske Øer. (C. Eigler) for d. studerende Kl.: Af Erslevs almindelige Geografi Nr. 2 fra Nordevropa til de brittiske Øer.
- Naturhistorie** (E. Bruun): Ströms „Planterigets Naturhistorie“ forfra til de Nøgenfrøede; Realkl. kun til de Enkimbladede.
- Mathematik** (S. G. Møller): Smiths Mathematik forfra til § 8.
- Regning** (A. Wolff): Brøkgregning, Reguladetri i Hele og Brøk, Procent- og Rentesregning. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig.

2den Klasse (stud. og Real.).

- Religion** (N. Wolff): Hele Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. Assens's mindre Bibelhistorie, fra Rigets Deling til Jesu 2det Ophold i Jerusalem. Enkelte Salmer.
- Modersmaalet** (S. Tuxen): Hammerichs danske og norske Læsestykker ere benyttede til Oplæsning og Analyse. 5 af Digtene ere lærte udenad. Omtrent 50 Stile ere skrevne.
- Fransk** (Pio): Pios franske Læsebog f. Melleml. S. 1—47, 53—60, 144—152 og 204—208. Omtrent hver Uge mundlige og skriftlige Øvelser i at oversætte fra Dansk til Fransk.
- Tysk** (K r. Mikkelsen): Launys og Pios tyske Læsebog S. 80—98 og 132—141 og af Kellers Mustersammlung deutscher Gedichte 20 Digte (18 S.). Af Lökkes lille Grammatik hele Formlæren. Af Ankjærs Stiløvelser har den stud. Kl. læst St. 16—29, Realkl. St. 15—21. Skrevet 1 Stil hver 14de Dag.
- Engelsk** (N. C. Jørgensen): Listovs Læsestykker og Stiløvelser. 1ste Afdl., S. 1—28.
- Latin** (S. Sørensen): Forchhammers latinske Læsebog fra Verba deponentia ud. Cæsars De bello Gallico Lib. I. cap. 1—31. Mundlig og skriftlig (med 2 Stile om Ugen) gennemgaaet Forchhammers latinske Stiløvelser og de tilsvarende Afsnit af Grammatikken; Formlæren repeteret.
- Historie** (S. Tuxen): Den nyere Historie indtil den franske Revolution efter Blochs Lærebog i den nyere Historie.
- Geografi** (H. Bang): Af Erslevs Geografi Nr. 2, fra Schweiz til Bogens Slutning.

- Naturhistorie** (H. Kiærskou): Zoologi: Mennesket, Pattedyr og Fugle efter Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2. Botanik: De enkimbladede Planter efter Ströms Planterigets Naturhist. 1871.
- Arithmetik** (S. G. Møller): Madseus Bog til § 14.
- Geometri** (S. G. Møller): Mundts Bog de 4 første Kapitler.
- Geometrisk Tegning** (E. Bruun): Lodrette og parallelle Linier, rette Linjers og Vinklers Deling, Konstruktion af Trekanter, Parallelogrammer og Trapezier, Cirkler og regelmæssige Mangekanter.
- Regning** (L. Nielsen): S sammensat og omvendt Regula de Tri samt Procentregning.

3dje Klasse (stud. og Real.).

- Religion** (C. Møller): Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. Assens Bibelhistorie, det nye Testamente fra Jesu 2det Ophold i Jerusalem.
- Modersmaalet** (Dr. Dyrlund): Hammerichs danske Læsestykker ere benyttede til Oplæsning, Forklaring og grammatikalsk Analyse; nogle af Digtene ere lærte udenad. Enkelte literærhistoriske Oversigter ere meddelte i Fortællingsform. Disciplene ere øvede i Gjenfortælling efter Gr. Thomsens Sagastykker, Sv. Grundtvigs Kæmpeviser fornyede i gammel Stil og M. Hammerichs Thorvaldsen. Hver anden Uge er der skrevet en Stil, over følgende Æmner: 1) En Dag i Sommerferien. 2) Belgiens Beskaffenhed, Befolkning og Næringsveje. 3) Hestens Naturhistorie og dens Nytte for Mennesket. 4) Hvad man ser paa Frue Plads. 5) Kampen mellem Gejstligheden og Kongemagten i Danmark i Middelalderen. 6) „Ærlighed varer længst“ oplyst ved en Fortælling. 7) Brev, hvori fortælles om et Besøg i Theatret. 8) Bjørnen i vild og tam Tilstand. 9) Julen og dens Glæder. 10) Særegenheder ved Nordafrikas Plante- og Dyreverden. 11) Ildens Nytte og Fare for Mennesket. 12) Sneen og de Fornøjelser, hvortil den giver navnlig Ungdommen Anledning. 13) Udsigt over Korstogenes Historie og Angivelse af deres vigtigste Følger for Evropa. 14) Indholdet af den gamle Folkevise om Aage og Else. 15) Fastelavnsløjer. 16) En Fodtur. 17) Paaskefestens Betydning. 18) Beskrivelse af et Maleri paa Udstillingen. 19) Jyllands Østkyst. 20) Pinsefestens Betydning.
- Mythologi** (S. Müller): Den græske Gudelære gennemgaaet med Dorphs lille Bog som Grundlag, den nordiske væsenlig ved mundlige Foredrag; dog har Flertallet af Disciplene frivillig anskaffet og læst W. Horns Bog.
- Fransk** (E. Baruel): Af Pios franske Læsebog for Melleml. 60

Sider. Formlæren læst og repeteret. Af Ordføjningslæren ere Reglerne om Pronomener, Talord og Subjonctif blevene indøvede dels mundlig dels ved c. 50 Stile, som efter Gjennemgangen ere lærte udenad.

Tysk (C. A. Nissen): Møllers og Nyborgs Læsebog, S. 1—75. Af Kellers Mustersammling 28 Digte. Lökkes Formlære undtagen Kjønslæren. 55 Stile. Realisterne desuden af Lorentzens Stiløvelser Stykkerne 19—23, 55, 56, 57, 59 mundlig.

Engelsk (N. C. Jørgensen): Listovs Læsestykker og Stiløvelser 1 Afdl. S. 45—76 og 2 Afdl. S. 1—55.

Latin (Pio): Cæsar 'de bello Gall. I, 1—50, II, 15 til Slutn., Ciceros 1ste Tale mod Catilina. Ovids Metamorfoser efter Blochs Udvalg: Pyramus og Thisbe, Cadmus og Cadmus's Forvandling. Omtrent hver Uge en Stil hjemme og en paa Skolen; ofte mundlige Øvelser i at oversætte fra Dansk til Latin.

Græsk (Kr. Mikkelsen): Græsk Formlære efter Berg; Exempler af Sammes græske Forskole indtil Verbum. Xenophons Anabasis I, Kap. 1 og 2, 1—14.

Historie (H. Bang): Middelalderen efter Blochs Lærebog.

Geografi (H. Bang): Fra det østrig-ungarske Monarki til Bogens Slutning efter Erslevs Geografi Nr. 2.

Arithmetik (Juhl og senere O. Kayser): Efter Madsens Arithmetik og Algebra er læst: Roduddragning, (S. 65—88), Exponenter, som ikke ere hele Tal (Side 88—92), Forhold og Proportioner (S. 95—105), hvilket dog tildels var læst forrige Aar, samt Bogstavregning, hvori af Nyt er tillagt Sætningerne S. 111—123; dernæst er der i Opgaver givet Ligninger af 1ste og 2den Grad.

Geometri (Juhl, senere O. Kayser): Mundts Geometri § 204—520.

Geometrisk Tegning (E. Bruun): Lighedannede Figurer, Maalestok og Transportør, Konstruktion af Cirkler med given Radius og af Ovaler.

Regning (L. Nielsen): Procent- og Handelsregning.

Naturhistorie (H. Kiærskou): Zoologi: Leddyr og Bløddyr. Botanik: Plantens indre Bygning og Forplantning.

Naturlære (E. Bruun): Holtens „Naturens vigtigste Love“: forfra til luftformige Legemer. Ved mundligt Foredrag og Tegning er givet en Forklaring af Jordkloden, betragtet som Himmellegeme, i hvilken Undervisning hele Klassen har deltaget.

Ade Klasse (stud. og Real.).

Modersmaalet (Dr. Dyrland): Flere større og mindre Digtværker og prosaiske Afhandlinger ere oplæste af Disciplener eller forelæste af Læreren, der ogsaa har fortalt enkelte Afsnit af Literaturhistorien og givet en Fremstilling af Grundtrækkene i

dansk Verselære. Mod Slutningen af Skoleaaret er givet en samlet Oversigt over Hovedreglerne for Retskrivning og Interpunktion. Svensk er læst en Time hver anden Uge (med den sprogl.-hist. og den mathem.-naturv. Afdeling; af Realisterne har en den største Del af Aaret af egen Drift deltaget i Øvelserne) efter Hammerichs Læsestykker, hvorved der, foruden paa Oplæsningen og Oversættelsen, særlig er lagt Vægt paa at fremhæve saavel Overensstemmelser i det Hele som Afvigelserne i det Enkelte fra Dansk. En Stil er skreven hver anden Uge, over følgende Æmner: 1) Jyllands Vestkyst fra Skagen til Ejderen. 2) Vel begyndt er halv fuldendt. 3) Hvilken Rolle spiller Regnen i Naturens Husholdning? 4) Historiske Minder, yngre end 1650, der knytte sig til Øresund. 5) „Ild og Vand ere gode Tjenere, men onde Herrer“. 6) Befolkningens Hovednæringsveje i Sverrig og Norge. 7) Hvorved har Holberg fortjent en offentlig Mindestøtte? 8) Elefanten, dens Lærvillighed og Nytte for Mennesket. 9) Det russiske Riges naturlige Beskaffenhed (Beliggenhed, Klima, Jordbundsforhold, Produkter og Befolkningens Næringsveje). 10) Skildring af Livet paa en af Kjøbenhavns Søer i Frosttiden. 11) De nordiske Vikingetog og deres Fortsættelse i Normannertogene. 12) Hvorledes forliger man med hinanden de tvende Ordsprog „Blodet er aldrig saa tyndt, det er jo tykkere end Vand“ og „Frænde er Frænde værst“? 13) Rejse fra Gøteborg til Stokholm. 14) De vigtigste Skovtræer i Danmark. 15) Løgnen straffer sig selv, oplyst ved en Fortælling. 16) Kjøbenhavns Udseende en Flyttedag. 17) Vaarens Frembrud. 18) Grønland og dets Befolkning.

Fransk (O. Arlaud): Pios Lectures françaises: S. 1—21, 38—115, 152—155. 18 Stile. Af Pios fr. Sproglære: Subjonctif, Nægtelser, Ordnes Forbindelse i Sætningen; repeteret Formlæren.

Tysk (C. A. Nissen): Møller og Nyborgs Læsebog S. 75—125, 147—200. Af Kellers Mustersammling de fleste Digte. Formlære og Syntax efter Løkke. En Stil hver anden Uge. — Realisterne desuden i Lorentzens Stiløvelser mundlig Stk. 19—23, 55, 56, 46, 47, 51—55, 69, 70, 72—74; en Stil om Ugen, ialt c. 40 Stile.

Engelsk (N. C. Jørgensen) med Realklassen: Listovs Læsestykker og Stiløvelser 2 Afdl. S. 1—204.

Latin (Dr. Christensen): Ciceros 4 Taler mod Catilina; Cæsar de bello Gall. I; Livius II, 1—21; af Ovids Metamorfoser i Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Deucalion, Jo, Actæon, Pentheus, Jno og Athamas (ialt 841 Vers). Madvigs Sproglære. c. 70 Stile.

Græsk (Dr. Gertz): Xenophons Anabasis 1ste Bog. Homers Odysse, 15de Bog.

Historie (Kr. Mikkelsen): Den nyere og nyeste Tids Historie

efter Blochs „Lærebog for Realskoler“. Realklassen desuden Oldtidens og Middelalderens Historie efter samme Bog. Alt repeteret.

Geografi (H. Bang): Hele Geografien efter Erslevs Geografi Nr. 2.

Arithmetik (Dr. P. C. V. Hansen): Efter Madsens Arithmetik og Algebra er læst og repeteret Ligninger af 1ste Grad med flere Ubekjendte, kvadratiske Ligninger med en Ubekjendt, Logarithmer, Rækker, Renteregning. Repeteret det foregaaende Aars Pensa.

Geometri (Dr. P. C. V. Hansen): Efter Mundts Geometri er læst fra Cirkelperiferiens Beregning Bogen ud. Lighedannethedstheorien efter Diktat. Repetition af de foregaaende Aars Pensa.

Geometrisk Tegning (E. Bruun): Figurers Forvandling, Øvelser i lette Konstruktionsopgaver med Diskussjon af Betingelserne for deres Mulighed og Bestemthed.

Regning (Dr. P. C. V. Hansen): Handelsregning, Areal- og Volumenberegning.

Naturhistorie (H. Kiærskou): Zoologien efter Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2. Botanikken efter Strøms Planterigets Naturhistorie, 1871.

Naturlære (E. Bruun): Jörgensens Kemi til § 170 med Forbigaaelse af Adskilligt; Holtens „Naturlærens vigtigste Love“ Lys, Lyd, Varme, Elektricitet og Magnetisme; Realklassen desuden Repetition af det tidligere Læste.

5te Klasse (sprogl.-hist. og mathem.-naturv.)

Modersmaalet (Dr. Dyrland): Med 1 ugenlig Time er af Wimmers oldnordiske Læsebog læst Side 1—55, i det første Halvaar efter forudgaaet Gjennemgang af Læreren, siden uden nogen saadan, idet Disciplene holdtes til i Begyndelsen af hver Time, under Lærerens Vejledning, at klare hinanden de mulige Vanskeligheder. Af Wimmers Formlære er, foruden Reglerne om Udtale og Omlyd, lært Bøjningsmønstrene for de stærke Udsagnsord, de personlige Stedord og en Del af Navncordene. — Se for Resten 6te Klasse.

Almindelig Literatur- og Kunsthistorie (S. Müller): Undervisningen er beregnet paa et toaarigt Kursus. Grundtrækkene af den almindelige Literaturhistorie foredragsvis gjennemgaaet fra Renaissancen indtil Nutiden; de betydeligste Digteres Hovedværker ere oplæste, for saa vidt de foreligge i dansk Oversættelse. Grundtrækkene af de bildende Kunsters Historie gjennemgaaet i Foredrag, der er begyndt med Cimabue og fortsat indtil Nutiden, idet der særlig er dvælet ved Italiens Maler- og Billedhuggerskoler i det 16de og de hollandske og

flanderske Malere i det 17de Aarhundrede. Gjengivelser af Kunstværkerne have stadig været foreviste.

Latin (*Dr. Gertz*): Ciceros Taler mod Catilina; Sammes Cato major. Livius II, 21 — III, 55. Virgils Æneides 2den Bog. Horats's Ode III, 1, 3, 7, 10, 18, 19, 21, 24, 28—30; IV, 5, 5, 7, 12. Epistl. I, 10—17, 20; II, 2. En Versjon hjemme hver Uge. Extemporal-læsning fælles med 6te Klasse.

Græsk (*Dr. Christensen*): Homers Odyssé I—IV.; Platons Apologi; af C. Bergs Udvalg af græske Historikere: Slaget ved Kunaxa, den yngre Kyros's Charakter, Thebens Indtagelse ved Phoibidas, Pelopidas's og Epaminondas's Ungdom, Thebens Befrielse, Slaget ved Leuktra, Slaget ved Mantinea, Demosthenes's Ungdom, Athen umiddelbart før og efter Slaget ved Chaironeia, Demosthenes's Død.

Tysk (*C. A. Nissen*): Gaudys Aus dem Tagebuche eines wandernden Schneidergesellen; H. v. Kleist's das Käthchen vor Heilbronn; Schillers Wallenstein; Musäus Rübezahl; Møller og Nyborgs Læsebog: Chamisso's Reise um die Welt og Hans Egede; 8 Stykker i Lorentzens tyske Stiløvelser; — Syntaxer efter Løkkes Gramm.

Fransk (*E. d. Marcussen*): Slutningen af Guizots „Washington“ fra S. 91; O. Feuillet „Le village“; Mad. de Girardin „La joi-fait peur“, „Tableaux historiques au moyen âge“ dels statarisk dels kursorisk; ligesaa Prosper Mérimé's „Tamango“; enkelt Nummere af „le jeune Polyglotte“ kursorisk. Pios franske Grammatik helt repeteret. — Sprogl.-hist. Afdl. c. 50 Stile; math. naturv. Afdl. c. 40 Stile.

Historie (*Kr. Mikkelsen*): Læst og repeteret Oldtidens, Middealderens og den nyeste Tids Historie.

Naturlære (sprogl.-hist. Afdl. *Dr. P. C. V. Hansen*): Efter Holter Lærebog er læst og repeteret forfra til Læren om flydende Legemers Bevægelse. I Astronomi er Jörgensens Lærebog læst og repeteret. — (Mathem.-naturv. Afdl. S. G. Møller Kemisk Fysik efter Petersen og Lyslære efter Holten med mange Tilføjelser. I Astronomi: Jörgensens Lærebog til Paralax

Arithmetik (math.-naturv. Afdl. *Dr. P. C. V. Hansen*): Steens „Re Mathematik“, 1ste og 2den Del.

Geometri (math.-naturv. Afdl. *Dr. P. C. V. Hansen*): Julius Peterse Trigonometri, Steens Stereometri, en Del Konstruktionsopgaver efter Jul. Petersens „Methodes og Theories“, Schjødtes Lærebog i Projektionsregning forfra til Læren om krumme Flader

6te Klasse (sprogl.-hist. og math.-naturv.).

Modersmaalet (*Dr. Dyrland*): Med to ugeulige Timer og et selvstændig Forberedelse i Hjemmet er Wimmers oldnordiske

Læsebog læst til Ende (med Overspring af Versene i Gunnlaugs Saga), og derefter repeteret; ogsaa det Fornødne af Wimmers Formlære er læst og repeteret, idet Hovedvægten er lagt paa Bøjningsmønstrene og paa enkelte fremtrædende Regler for Formdannelsen. Under Overhøringen har Læreren gjort opmærksom paa de vigtigste Egenheder ved Ordføjningen, lejlighedsvis ogsaa ved Versebygningen, ligesom han har eftervist de væsenligste Lydovergange fra Oldsproget til det nyere Sprog. Forresten sammen med 5te Klasse. Et Par af de eddaiske Digte bag i Wimmers oldnord. Læsebog er oversat og fortolket for Disciplene af Læreren, der ogsaa har givet en mundlig Fremstilling af Afsnit af den danske Literaturhistorie. Hver anden Uge er skreven en Stil over følgende Æmner:

1) En hed Sommerdags Pinagtighed. 2) Dristig vovet halvt er vundet. 3) Betragtninger over en Bygningsruin fra Fortiden. 4) Hvilken Betydning og hvilken Berettigelse har Standsforskellen i det borgerlige Samfund? 5a) Hvilken Betydning i historisk Henseende har Kristendommens Indførelse i Norden? (6te Kl.). 5b) Middelalderen i Modsætning til Oldtiden og den nyere Tid (5te Kl.). 6) Musikkens Indflydelse paa det menneskelige Sind. 7) Vinterens Komme. 8a) Magnetismens Anvendelser. 8b) Valdemar Sejr (5te Kl. sprogl.-bist. Afdl.). 9) Den græske Kulturs Oprindelse og Hjem, dens Udbredelse og videre Forplantning. 10) Udvikling af Begreberne „ærekjær“, „ærgjerrig“, „æresyg“ (5te Kl.). 11) En Ansøgning. 12) Lovtale over en berømt Opdager eller Opfinder (Valget af Personen var inden for visse Grænser stillet frit). 13) Selvvalgt Opgave (af Besvarelserne vare 6 Rejsebeskrivelser, 8 behandlede Punkter af den politiske Historie, af Kultur- eller Kunsthistorien, 2 henhørte til Naturhistorien, 1 var moraliserende og 1 kriticerende. 14) Hvorfor er det naturligt, og hvad Nytte kan det have, at Personer og Samfund holde saakaldte Jubelfester? 15) Hvilke Fortjenester have de franske Konger i Middelalderen indlagt sig i politisk-social Henseende? 16) At udvikle Betydningen af T. Brahes Valgsprog: „ikke synes, men være“. 17) Hvorfor, og med hvilken Ret, tiltager Statsstyrelsen sig Straffemyndighed? 18a) Reformbestræbelserne i Evropa i den sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede for den franske Revolution. 18b) Livet i en stor Stad ved en festlig Lejlighed (5te Kl.).

Af Disciplene i begge Klasser er holdt Foredrag over følgende selvvalgte Æmner: 1) Den periodiske Presse. 2) Kulturhistorie som Undervisningsfag. 3) De kjøbenhavnske Theatre. 4) Cimbrernes og Tevtonernes Udvandring. 5) Musikkens Udvikling i Tidernes Løb. 6) Matematikkens Historie. 7) Tyge Brahe. 8) Jens Baggesen. 9) Fra Tiden om 1848. 10) Om Overtro.

11) Gadcungdommen i New-York. 12) Befordringsmidlernes Historie. 13) Peter den stores Fortjenester af Ruslands Civilisation. 14) „Llanos“. 15) Aarsagerne til den franske Revolution og dennes Berettigelse. 16) Hvorfor er Studiet af Oldtidens Klassikere saa frugtbringende for vor Dannelse? 17) Darwinismen.

Almindelig Literatur- og Kunsthistorie (S. Müller): Som 5te Kl.; desuden har Læreren i en Del Søndagstimer paavist og forklaret de vigtigste og mest karakteristiske italienske og nederlandske Malerier paa Kristiansborgsamlingen.

Latin (*Dr. Gertz*): Ciceros Cato major; Livius III, cap. 1—53, Horats's Oder, Breve og Satirer i Udvalg. Repeteret det i forrige Aar læste Pensum. Til Extemporallæsning er benyttet Cæsar de bello Gallico og Henrichsens Opgaver. Hver Uge en Versjon hjemme.

Græsk (*Pio*): Homers Odysseé I, IX og XIV. Herodots 9de Bog. Lukians Dødesamtaler (de oversprungne erstattede af Gudeamtaler). Platons Kriton. En Del af det tidligere Læste er repeteret.

Historie (*Kr. Mikkelsen*): Læst og repeteret Oldtidens, den nyeste Tids og Nordens Historie. Repeteret Middelalderens og den nyere Tids Historie.

Naturlære (den sprogl.-hist. Afdl.: *Dr. P. C. V. Hansen*): Efter Holteus Lærebog er læst forfra til Læren om flydende Legemers Bevægelse, det ifjor læste Pensum er repeteret. — (Den math.-naturv. Afdl.: *S. G. Møller*): Kemisk Fysik efter Petersen, Lyslære efter Holten — overalt med mange Tilføjelser. Mekanisk Fysik efter Ørsted, repeteret.

Astronomi (den sprogl.-hist. Afdl.: *Dr. P. C. V. Hansen*): Jörgensens Lærebog er læst og repeteret. — (Den math.-naturv. Afdl.: *S. G. Møller*): Jörgensens Lærebog med Tilføjelser.

Arithmetik (mathem.-naturv. Afdl.: *Dr. P. C. V. Hansen*): Repeteret det Vigtigste af 1ste og 2den Del af Steens „Ren Mathematik“.

Geometri (math.-naturv. Afdl.: *Dr. P. C. V. Hansen*): Jul. Petersens analytiske Geometri er læst og repeteret. Schjødtes Lærebog i Projektionstegning er gennemgaaet. Repetition af J. Petersens Trigonometri, Steens Stereometri, Mundts Plangeometri.

Tysk (*C. A. Nissen*): Gaudys Aus dem Tagebuch eines wandernden Schneidergesellen; H. v. Kleists das Käthchen von Heilbronn; Schillers Wallenstein; Hauff: Memoiren des Satan. — Gramm. repeteret og analyseret; gennemgaaet Orddannelsen særlig med Hensyn til 2den Konj.'s Verber. Literaturhistorie i kort Udtog.

Fransk (*Ed. Marcussen*): Slutningen af Guizots „Washington“, fra S. 91; O. Feuillet „Le village“, Mad. de Girardin „La joie

fait peur“, „Tableaux historiques du moyen âge“ dels statarisk dels kursorisk, ligesaa Prosper Mérimés „Tamango“; enkelte Nummere af „Le jeune Polyglotte“ kursorisk. Grammatik efter Méth. Robertson, suppleret af Pios franske Grammatik, Méth. Robertsons Fraseologi (alle Timerne med Forbigaaelse af 26. og 28. Time) — c. 60 Stile.

Engelsk (N. C. Jörgensen): „Duke Monmouth's Rebellion, a chapter from Macaulay's History of England von H. A. Werner, Kap. 1—29.

Sang: I 1ste og 2den Fællesklasse have de smaa Drengene lært at synges Skolens Morgensange, samt en Del fædrelandske og Børne-Sange. Fra 3dje Fællesklasse—1ste Klasse er Undervisningen væsenlig meddelt efter N. Lunds forskellige Hæfter. — I den daglige Morgensang deltagte alle Disciple.

Tegning: (5te Fælleskl.—3dje Kl.). Efter Disciplenes forskellige Udvikling er benyttet: Fortegninger, Gibsmodeller, skyggede Ornamenttegninger og Modeller af Træ og Terrakotta.

Discipelbibliotheket er atter iaar bleven forøget med en Del gode, for Ungdommen passende Bøger især af historisk og naturbeskrivende Indhold. Det bestyres af 2 Lærere i Forbindelse med en af øverste Klasses Elever. Udlaan finder Sted hver Onsdag Formiddag i Frikvartererne. Kontingentet er 16 Øre mndl.

Skolens forskellige Samlinger ere alle forøgede, og navnlig er der anskaffet en stor Mængde større og mindre Apparater til Undervisningen i Fysik. Større fysiske Experimenter, som Skolers Lokaler og Forhold i Reglen ikke tillade at anstille, have de ældre Elever i Følge med Lærerne haft Lejlighed til at se anstillede paa den polytechniske Lærestalt flere Gange i Aarets Løb.

Alle Skolerekvisitter (Skrive- og Tegnebøger, Blyanter, Grifler og desl.) kunne kjøbes i Skolens Udsalg.

Atter iaar lykkedes det os at foranstalte en lille Skolerejse; denne Gang gjaldt Touren det sydøstlige Sjælland. Lördagen den 27de Maj om Morgenen Kl. 9. afgik S. G. Møller og 11 Medlærere med omtrent 80 Elever (væsenlig af Skolens 6 øverste Klasser) ad Sydbanen til Lundby Station. Skjønt Vejret

i længere Tid havde været ustadigt, vare vi dog den Dag særdeles heldige. Efter at have nydt vor Frokost ved Stationen afmarcherede vi ad Præstø til, hvor vi efter at have gjort en Afstikker ind i de smukke Skovegne ankom omtr. Kl 5. I »Pavillonon« gjorde vi holdt, og efter atter at have nydt et Maaltid af den medbragte Proviant, begave vi os til Herregaarden Beldringe, hvor der var lovet os Natteleje. Vi bleve her med overordenlig Gæstfrihed, paa den fraværende Ejerindes, Gehejmraadinde Raben Levetzous, og Hr. Kammerherre Bornemann's Vegne, modtagne af Hr. Kammerraad Ringberg, og skjönt Drengene vare trætte af den omtr. 2¹/₂ Mil lange Marche, gjenlød den stille Herregaards Have snart af deres muntre Leg og Latter. Tidlig om Morgenen vare vi igjen paa Færde, og da Drengene atter havde boltret sig et Par Timer i Gaard og Have, brød vi op og vandrede gjennem de smukke Skove forbi Uglødie til Herregaarden Løkkende. Her overraskedes vi ved, at Ejeren, Hr. Kmhr. Raben Levetzou, paa en Plaine i Skoven havde ladet anrette en fortræffelig Frokost for os. Det var vor Plan fra Løkkende at begive os over Kulsbjerg til Vintersbølle, hvor vi havde bestilt Baade til Vordingborg, men da vi under Kammerherrens og Families Ledsagelse havde beset det smukke Løkkende og havde nydt det for os anrettede Maaltid, begyndte det at regne, og vi maatte derfor forandre vor Rejseplan. Kammerherreinden stillede til vor Raadighed en Vogn, paa hvilken de mindste af Drengene bleve befordrede, og efterhaanden som vi kom frem lejede vi Kjøretøjer hos Bønderne, saa at vi med Undtagelse af nogle af de større Elever og enkelte Lærere, der gik hele Vejen, kom agende istedetfor sejlene til Vordingborg. Her var forud bestilt Middagsmad, og da Regnen imidlertid igjen var hørt op, besaa vi Kirken og Valdemars Slot. Ligesom vi overalt paa vor Tour vare blevne modtagne med saa megen Venlighed, nød vi ogsaa her af Realskolens Lærere og Forstanderen, Hr. Ørum, der forud havde hjulpet os med at arrangere Mangt og Meget ved Rejsen, venlig Hjælp og Bistand. Kl. 5¹/₄ toge vi med Banetoget til Kjøbenhavn, hvor vi ankom Kl. 9 i god Behold og uden at vor forfriskende og interessante lille Udflugt var bleven forstyrret ved nogetsomhelst Uheld.

Forældres og Værgers Opmærksomhed henledes paa, at det helst inden Skoleaarets Slutning maa meddeles os, hvilke Elever af nuværende 6te Fællesklasse vi skulle forberede til Studering, samt hvilke Elever af nuværende 2den stud. Klasse vi skulle sætte til den sproglig-historiske Retning.

Da Religionsundervisningen i vore højere Skoler efter den

nye Ordning afsluttes med 3dje Klasse, har en af Skolens Lærere, Hr. Pastor C. Møller, oprettet private Kursus for de konfirmerede Elever af Latinskolerens øverste Klasser, der maatte føle Lyst og Trang til en fyldigere Kundskab i Kristendommen og dens Historie. Vi ville, naar man derom henvender sig til os, med Glæde meddele nærmere Oplysninger om dette anbefalelsesværdige Foretagende.

I næste Skoleaar bruges følgende Bøger.*)

Iste Fællesklasse.

Bredsdorffs ABC og Læsebog, 2den Udg. 1873.

2den Fællesklasse.

N. J. Hansens danske Læsebog. Skolens Morgensange.**)

3dje Fællesklasse.

N. Juel Hansens danske Læsebog. Gräbners Robinson (den billige Udg.). Balslevs Bibelhist. Bokkenheusers Regnebog for Begyndere. Et Atlas. Feddersens „100 Dyr“. Skolens Morgensange.

4de Fællesklasse.

Pios og Wimmers danske Læsebog for de lavere Klasser, 2den ell. 5dje Udg. Gräbners Robinson (den billige Udgave). Balslevs Bibelhist. Luthers 1. Katekismus. Listovs tyske Elementarbog. Barfods Ledetraad i Danmarkshistorie, 7de Udg. Bokkenheusers Regnebog for Begyndere, og (senere) Regnebog for Mellemlklasserne. Et Atlas. Feddersens „100 Dyr“. Skolens Morgensange.

5te Fællesklasse.

Balslevs Bibelhist. Pios og Wimmers danske Læsebog f. de lav. Kl., 2den ell. 5dje Udg. Dorphs lille danske Sproglære. Listovs tyske Læsebog med Nissens Tillæg. Løkkes tyske Gramm. Pios franske Lærebog for Begyndere, helst 2den Udg. Barfods lille Danmarkshist. Bohrs forber. Lærebog i Verdenshist. (Oldtiden). Bokkenheusers Regnebog for Melleml. Erslevs Geografi, Nr. 4. Lützens Naturhist., Nr. 2. Et Atlas. Skolens Morgensange.

6te Fællesklasse.

Balslevs Bibelhist. Balslevs Katekismus. Pios og Wimmers danske Læsebog f. Melleml. (helst 2den Udg.). Dorphs Sproglære. Listovs tyske Læsebog med Nissens Tillæg. Ankjærs Stiløvelser. Løkkes tyske Gramm. Pios franske Lærebog for Begyndere. Listovs Ledetraad i Engelsk, 1ste Afd. Bohrs forber. Lærebog (Oldtiden). Erslevs Geografi Nr. 4. Lützens Naturhist. Nr. 2. Et Atlas. Bokkenheusers Regnebog f. Melleml. Skolens Morgensange.

*) De forskellige Hæfter af Lunds Sangbøger og enkelte andre Bøger, som her ikke ere anførte, ville blive opgivne ved Skoleaarets Begyndelse.

**) Morgensangene sælges paa Skolen.

Iste Overklasse.

Det nye Testament. Assens lille Bibelhist. Balslevs Katekismus. Pios og Wimmers danske Læsebog, II. Launys tyske Læsebog. Ankjærs Stiløvelser. Løkkes Gramm. Pios franske Læsebog for Melleml. (2den Udg.). Smiths Mathematik. Erslevs Geografi Nr. 2. Forchhammers latinske Læsebog (sidste Udg.). Madvigs latinske Gramm. Lützens Naturhist. Nr. 2. Ströms Planteriget, 1871. Bohrs forber. Lærebog i Historien, 2den Del (Middelalderen). Listovs Ledetraad i Engelsk, 2den Afd. Skolens Morgensange.

2den Overklasse.

Balslevs Katekismus. Assens lille Bibelhist. Det nye Testament. Hammerichs danske Læsebog. Cæsar de bello Gallico. Forchhammers Stiløvelser. Madvigs lat. Grammatik. Pios franske Læsebog for Melleml. (2den Udg.) og franske Grammatik. Blochs nyere Historie. Erslevs Geografi Nr. 2. Launys tyske Læsebog. Kellers Mustersamling. Løkkes Grammatik. Lützens Naturhist. Nr. 2. Smiths Mathematik. Skolens Morgensange. Listovs Ledetraad i Engelsk, 2den Afd.

3dje Klasse.

Balslevs Katekismus. Assens lille Bibelhist. Hammerichs danske Læsebog. Cæsar de bello Gallico. Ciceros catilin. Taler. Ovids Metam. (Blochs Udg.) I. Madvigs lat. Gramm. Kerrns Stiløvelser. De græsklæsende: Bergs græske Forskole og Xenofons Anabasis, samt Bergs græske Gramm.; de andre: Holtens Naturlære. Møllers og Nyborgs lille tyske Læsebog. Kellers Mustersamling. Lorentzens Stiløvelser. Løkkes Gramm. Pios franske Læsebog for Melleml., Grammatik og Stiløvelser, I. Blochs Historie. Erslevs Geografi Nr. 2. Mundts Geometri. Madsens Arithm. Lützens Naturhist. Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden. Skolens Morgensange. Realisterne istf. de græske og lat. Bøger: Listovs Læsest. og Stiløv. I.

4de Klasse.

Ciceros catilin. Taler. En Del af Livius. Ovids Metam. Madvigs lat. Gramm. Kerrns Stiløvelser. (Homers Odyssés 6te B. Xenofons Anabasis. Bergs græske Formlære). Mundts Geometri. Madsens Arithm. Blochs Historie. Lützens Naturhistorie. Møllers og Nyborgs lille tyske Læsebog. Lorentzens Stiløvelser. Pios franske Læsebog for Melleml., senere Lectures franç.; Grammatik og Stiløvelser I. Erslevs Geografi Nr. 2. Lützens Naturhist. Nr. 2. (Holtens Naturlære). Realisterne: Listovs eng. Læsest. II. Løkkes eng. Grammatik.

For **5te** og **6te Klasse** ville de nye Bøger blive opgivne ved Læseårets Begyndelse.

Skolens Hovedexamen.*)

(Den skriftlige Examen afholdes den 20—22de Juni.)

Mundlig Examen.

Mandag den 10de Juli.

V Klasse Kl.	12—2 Historie (Nr. 10). 4—8 Fysik (Nr. 14).
III Kl. (i Nr. 5)	8—10½ Fysik. 10—11 Græsk (Nr. 14). 11—2 Fransk. 4—6 Religion.
II Kl.	9—11 Geografi (Nr. 10). 4—6½ Tysk (Nr. 10).
I Kl. (i Nr. 9)	8—10 Latin. 11—1 Naturhistorie (stud. Nr. 4). 1—1½ Sang (Nr. 14). 4—6 Geografi (Real.) 6—8 Religion.
VI Flkl. (i Nr. 5)	10½—1½ Tysk. 1½—2 Sang (Nr. 14). 4—6 Regning. 6—8 Geografi (A).
V Flkl. (i Nr. 11)	8—10 Fransk. 10—12 Bibelhistorie. 12½—1 Sang (Nr. 14).
IV Flkl. (i Stuen)	8—10 Regning (Nr. 5). 8—9½ Tysk (A). 10—11½ Tysk (B). 12—12½ Sang (Nr. 14). 4—6½ Natur- historie (Nr. 4).
III Flkl. (i Stuen)	8½—10 Naturhistorie (Nr. 4). 4—5 Forstandsøvelser.
II Flkl.	12—2 Regning (i Stuen).
I Flkl.	12—2 Regning (i Stuen).

Tirsdag den 11te Juli.

V Klasse Kl. (i Nr. 14)	8—11 Tysk. 12—2 Latin. 6—8 Engelsk.
III Kl. (i Nr. 5)	8—10½ Latin. 12—2 Geografi. 4—7 Matematik.
II Kl. (i Nr. 10)	8—10 Engelsk. 8—10 Religion (Nr. 9). 10—12 Hi- storie. 12—2 Latin.
I Kl. (i Nr. 9)	8—10 Naturhistorie (Real. Nr. 4). 11—2 Tysk. 4—6 Fransk (stud. Nr. 10). 4—6½ Historie.
VI Flkl. (i Nr. 5)	8—10 Religion. 10½—12 Historie (A). 12½—2 Hi- storie (B). 6—8 Geografi (B). 6—8 Naturhistorie (B i Nr. 4).
V Flkl. (i Nr. 11)	9—11½ Dansk. 10—12½ Naturhistorie (Nr. 4). 4—7 Tysk.
IV Flkl.	8—10 Geografi (i Stuen). 4—7 Bibelhistorie (i Stuen).
III Flkl.	11—1 Dansk (i Stuen).
II Flkl.	4—5½ Geografi (Nr. 5).

Onsdag den 12te Juli.

V Klasse Kl.	12—2 Græsk (Nr. 14). 6—8 Oldnordisk (Nr. 14).
III Kl. (i Nr. 5)	8—10 Naturhistorie (Nr. 4). 8—9 Regning (Real.). 12—2 Historie og Mythologi. 6½—7½ Engelsk.
II Kl. (i Nr. 10)	8—10½ Fransk. 4—6½ Dansk (Nr. 3). 4—7 Mathe- matik.
I Kl. (i Nr. 9)	8—11 Engelsk. 11—2 Matematik. 12—2 Fransk (Real. i Nr. 10). 4—5½ Geografi.
VI Flkl. (i Nr. 5)	9—11 Fransk (A i Nr. 3). 9—12 Dansk. 4—6 Fransk (B). 6—8 Naturhistorie (A i Nr. 4).

*) Om VI og IV Klasses Examen er findes Opslag paa Skolen.

V Flkl.	Kl.	9—11 Geografi (Nr. 11).	5—7 Historie (Nr. 11).
IV Flkl.	„	4—6½ Dansk og Forstandsøvelser (i Stuen).	
III Flkl.	„	12—2 Bibelhistorie (Nr. 5).	
II Flkl.	„	9—12½ Dansk (i Stuen).	
I Flkl.	„	9—12½ Dansk (i Stuen).	

Torsdag den 13de Juli.

V Klasse	Kl.	8—11 Matematik (Nr. 14).
III Kl.	„	8—11 Tysk (Nr. 3).
II Kl.	„	8—11 Naturhistorie (Nr. 4).
I Klasse	„	9—11½ Dansk (Nr. 9).
VI Flkl.	„	8—11 Engelsk (Nr. 5).
V Flkl.	„	8—10 Regning (Nr. 11).
IV Flkl.	„	10—1 Historie (Nr. 11).
III Flkl.	„	9—11 Geografi (i Stuen).
II Flkl.	„	11—12½ Naturhistorie (Nr. 4).

Undervisningen ophører Onsdag den 5te Juli Kl. 2.

De nye Disciple prøves Torsdag den 6te Juli Kl. 10 og Tirsdag den 15de August Kl. 12.

I det nye Skoleaar begynder Undervisningen Tirsdag den 15de August Kl. 9. Omflytningen finder Sted ved det nye Skoleaars Begyndelse.

Til at overvære den mundlige Examen indbydes Disciplenes Forældre og Foresatte samt Enhver, der ellers maatte have Interesse for Skolen.

Jean Pio,
Prof., cand. philol.

S. G. Møller,
cand. polytechn.